

Zvony Podluží

Téma čísla:
Folklor na Podluží

TVRDONICE
PODLUŽÍ V PÍSNÍ A TANCI

60. ročník národopisných slavností
PODLUŽÍ V PÍSNÍ A TANCI TVRDONICE
ve dnech 7. - 9. června 2013
(více uvnitř zpravodaje)

Historie Tvrdonských národopisných slavností

Historie Tvrdonských národopisných slavností je již neodmyslitelně spjata s místním Slováckým Podlužáckým krúžkem. Ten vznikl v roce 1929 a patří tak k nejstarším v republice. V době vzniku se zaměřoval především na pěstování zpěvu. Postupně, jak přibývala vystoupení, přidával se i tanec. Významnou etapu poválečné historie pro celý region zahájil krúžek v r. 1946, kdy 11. srpna uspořádal národopisné slavnosti Podlužácký rok. Jejich součástí byla národopisná konference, které se vedle zájemců o národopis z řad veřejnosti zúčastnili i krajští poslanci. Těm byla předána petice s požadavky na obnovení výroby materiálů na zhotovování krojů. Dalším důležitým bodem programu byl průvod krojovaných Podlužáků na obecní pastvisko, které si krúžek pronajal, a té neděle došlo i k položení základního kamene nejen Slovácké chalupy, ale celého národopisného areálu. Vyšlo tenkrát také první číslo Malovaného kraje. Provolání v něm uveřejněné přispělo k rozmachu zakládání krúžků v dalších vesnicích na Slovácku. Slavnost měla tenkrát velký úspěch. V roce 1954 krúžek uspořádal před vybudovanou chalupou Odpo-

ledne na Podluží. Poprvé se ve velkém počtu zúčastnily i děti. Od roku 1956 se slavnosti konají pravidelně. Nejprve jako Krajská přehlídka lidových tanců, časem jako národopisné slavnosti. Spolupředatelem se tenkrát stal Osvětový dům v Břeclavi, později Okresní kulturní středisko, které se na přípravách slavností podílelo až do roku 1989. Pokračovalo se i v budování areálu, bylo postupně vybudováno jeviště, hlediště a malá chalúpka, která slouží jako technické zázemí. Původním záměrem bylo dokonce vybudovat tu něco jako vesničku – skanzen, kde by sídlily například dílny výrobců krojů.

Z původního nedělního odpoledne se program rozšířil nejprve na sobotu, od roku 1969 i na pátek. Programová podoba časem vykristalizovala do dnešního stavu. V pátek přehlídka dechových hudeb, v sobotu dětský den, soutěže ve zpěvu a tancích hoši je, vrtěná a verbuňk, které patří ke specialitám slavností. Poprvé se soutěžilo v roce 1957. V roce 1965 byl poprvé vyhlášen Stárek Podluží – Pavel Říha z Týnce. Večer pokračuje přehlídkou cimbálových muzik, sólistů, mužských i ženských sborů a hostů. Neděle od roku 1990

Tvrdonské národopisné slavnosti v roce 1954 - před Slováckou chalupou

začíná slavnostní mší, dopoledne pokračuje sjížděním přespolní chasy na náměstí, následuje odpolední průvod a galaprogram zúčastněných krúžků a souborů. Každý programový den je zakončen lidovými veselnicemi.

Slavnosti daly určitě podnět k zakládání nejen dětských muzik, souborů a krúžků. To si vyžádalo pořízení velkého množství nových krojů pro děti i dospělé, ale také nástrojů pro cimbálové i dechové muziky, rekvizit mnohdy už zapomenutých a nepoužívaných. K vystoupení na slavnostech se připravovaly k předvedení mnohdy už zapomenuté zvyky a obyčeje. Samozřejmě časem také další krúžky začaly pořádat svoje akce – zpívání, přehlídky, setkání.

Na přípravách se podílela řada známých osobností: Jan Kružík, Mudr. Kobzík, Fanoš Mikulecký, František Balík, Emil Malacka, Josef Severin, manželé Komosní, Ludvík Kuhn, Tibor Jánoš a další.

Připravila: Zdena Šlichtová,
Tvrdonice

O čem se mluví

Opět je tu vydání dalšího čísla zpravodaje Zvony Podluží. Co se událo za dobu půl roku v Regionu Podluží?

- V lednu jsme se spolu s Regionem Slovácko zúčastnili mezinárodního veletrhu cestovního ruchu REGIONTOUR Brno 2013. Jako již tradičně byl stánek součástí moderní expozice Jihomoravského kraje.
- Prvního února se uskutečnil jubilejní X. ples Regionu Podluží, tentokrát v Moravské Nové Vsi, která se také ujala organizačního zajištění. Po celý večer vyhrávala DH Bojané z Dolních Bojanovic a CM Slovácko mladší. Ve 20 hod. byl ples slavnostně zahájen ukázkou společenských tanců. V průběhu večera vystoupily domácí mažoretky Neonky a o půlnoci čekalo na všechny překvapení v podání neonového vystoupení Kikukus z Brna. Celý večer proběhl v příjemné atmosféře.
- V sobotu 23. března se konal v Moravském Žižkově již IX. ročník Regionální přehlídky dětských souborů na Podluží. Letošní přehlídka byla přehlídkou postupovou a oblastního kola se zúčastnilo 11 souborů. Do krajského

Regionální přehlídka dětských souborů

kola postoupily soubory: Jatelinečka z Moravské Nové Vsi pod vedením Vladislavi Časné, Lenky Helešicové a Kristýny Hurbanové a Velká Kordulka ze

Jubilejní X. ples Regionu Podluží se uskutečnil v Moravské Nové Vsi

Starého Poddvorova pod vedením Miroslavy Hajdové a Jany Otáhalové. Přehlídku zahájil starosta obce Josef Osička a pořadem provázela Klárka Kvitová z místního souboru Žižkovjének. Soubory obdržely také pamětní listy a plakety. Ve čtvrtek 7. března se uskutečnil další ročník Lužické latky – soutěže ve skoku vysokém. Akci pořádala ZŠ a MŠ Jaroslava Dobrovolského Lužice a Obec Lužice v místní sportovní hale. Zasoutěžit si přijely děti ze ZŠ Prušánky, Mikulčice, Lanžhot a samozřejmě nechyběla domácí ZŠ Lužice. Kategorie tvořili chlapci a děvčata 3.-9. tříd. Soutěž zahájil ředitel školy Mgr. Miroslav Hunča se starostou Ing. Jaroslavem Kremlem a místostarostkou Mgr. Janou Ambrožovou. Celkem se zúčastnilo 91 závodníků. Vítězové si odnesli medaile a diplomy. 20 medailí získali žáci ZŠ Lužice, 11 medailí ZŠ Lanžhot, 8 pak ZŠ Prušánky a ZŠ Mikulčice 4 medaile.

- 4. dubna se v Týnci uskutečnilo již 21. zasedání Členské schůze Regionu Podluží. Předsedou byl na období následujících dvou let opět zvolen dosavadní předseda a starosta obce Lužice Ing. Jaroslav Kreml. Do funkce místopředsedy pak František Hrnčíř, starosta města Lanžhot.
- Letošní jubilejní 10. cyklovýlet „Otvírání jara na Podluží“ byl organizován

společně s Mikroregionem Hodonínsko. Zhruba 100 účastníků z obcí obou mikroregionů se v pátek 19. dubna sjelo na start, tedy na Slovanské hradiště v Mikulčicích. Po zahájení se pokračovalo do Lužic, dále přes novou cyklostezku Lužice – Hodonín směrem do ZOO koutku Hodonín. Dále trasa vedla po nové cyklostezce z Hodonína do Dubňan, přičemž bylo provedeno také slavnostní přestřižení pásky na tomto úseku. Následně peloton pokračovalo lesem do Dolních Bojanovic a po třetím novém úseku cyklostezky z Dolních Bojanovic ve směru na Písečné u Hodonína.

Bc. Eliška Tesaříková DiS.

Cyklovýlet „Otvírání jara na Podluží“

Dolní Bojanovice

Náš kraj je místem, kde kroj, užívání nářečí, dávné obyčeje, stará řemesla a tradiční kuchyně jsou výrazem kultury a úcty k tradici a staly se součástí každodenního života. Ačkoliv ráz moderního života zasahuje do zvyků každého z nás, jsme hrdí na to, že obec Dolní Bojanovice si své kouzlo stále uchovává. Největší folklorní akcí každé obce jsou hody. Na Svatováclavské hody dorazí každoročně stovky návštěvníků, kteří sledují průvod krojovaných čítající téměř dvě stovky chlapců a dívek ve svátečních krojích.

Krojovaný průvod prochází obcí při Svatováclavských hodech

Bez práce nejsou koláče

Za nádheru, kterou mohou domácí diváci a návštěvníci při krojovaných slavnostech vidět, vděčíme těm, kteří svůj život zasvěcují šití krojů. Už jen hrstka osob je ochotná se této náročné činnosti věnovat. V naší obci je jednou z nejznámějších osob, která svůj život krojům a folkloru zasvětila, tetička Růžena Komosná. Se svým manželem Michalem (+ 2007) vyšili společně 800 chlapeckých červenic a přes 600 dívčích krojů. Michal Komosný se mimo vyšívání věnoval kulturní činnosti, a to jako režisér Orelského divadla, včetně nácívu lidových písní. V jejich stopách nyní kráčí vnučka Markéta Malániková, jak ve vyšívání krojů, tak v ochotnické dráze. Z dalších osob, které krojům zasvěcují svůj volný čas, jsou to například Anna Blahová, Helena Pazderková, Marie Salajková a mnoho dalších šikovných osob.

Hudební vzdělání je základ

Ale nejsou to jen okázalé slavnosti, při kterých se mladí hlásí k tradicím folkloru a starým zvykům. Při běžných setkáních a náhodných příležitostech běžně zaznívají lidové tóny a zpěvy. Svou

zásluhu na udržování tradic především z hlediska hudebního a tanečního nelze upřít kvalitnímu hudebnímu vzdělávání, které hraje v obci nezastupitelnou úlohu už desítky let. Umělecká škola vyprofilovala ze svých řad už nejednoho špičkového muzikanta. V loňském roce se v obci konal netradiční Bojanovský hudební festival, na kterém z 23 domácích hudebních těles vystoupilo neskutečných sedmáct skupin různých žánrů od cimbálky, dechovky, mužský nebo ženský sbor až po moderní styl. Téměř dvě stovky muzikantů a zpěváků se prostřídaly v hudebním maratónu na pódiu, což je k celkovému počtu tří tisíc obyvatel v obci skvělé skóre.

Pod zeleným bývá veselo...

Stárci Podluží se rodí i u nás

Každoročně mají mladí tanečníci hned několik možností předvést své kvality při folklorních soutěžích. Jedna z nich se naskytá při slavnostech ve Tvrdonicích. Největší sledovanost a vážnost slavnosti si zachovává královská disciplína – verbuňk. Vítěz soutěže ve verbuňku z Tvrdonic postupuje automaticky do finále soutěže ve Strážnici.

Také v Dolních Bojanovicích registrujeme v těchto soutěžích své vítěze. Již v roce 1971 získal titul stárka Podluží Pavel Janáč. V roce 1995 zvítězil v soutěži O nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku Martin Kaňa. V roce 2011 se o tento titul ucházel Martin Vaculík, který se „proverboval“ do finále soutěže verbuňků Slovácka.

V roce 1971 se stal stárkem Podluží pan Janáč, který na své působení v soutěži zavzpomínal ve Zpravodaji obce:

„Měl jsem tehdy dvacet roků. Byl jsem zrovna na fušce, když za mnou přijel Vojta Račický, abych na soutěž jel. Přesvědčil mě. Utíkal jsem se osprchovat

a vyrazili jsme. Teprve po cestě jsme se domlouvali, co který z nás bude zpívat. Když jsme přijeli na místo samé, začalo pršet. Déšť mě inspiroval k výběru písně Padá, padá rosenka. Zpíval jsem za doprovodu dechové hudby Juráčci a dal jsem do toho celé své srdce. Soutěže se účastnil i můj největší soupeř Stanislav Gergel z Tvrdonic. Odzpíval jsem, odcifroval a zatancoval jsem vrtěnou. Partnerkou mi byla Lidka Fatěnová. V té době jsem navštěvoval taneční soubor Dubina. A porota mě kritizovala, že jsem vrtěnou pojal příliš souborově. Přesto se mi v tanečních disciplínách podařilo uspět.

Až do večera jsme čekali na celkové výsledky soutěže, ale pořad se nic nedělo... Nakonec jsme odjeli domů. Na druhý den jsme jeli zpátky do Tvrdonic sehrát pod vedením Michala Komosného scénu o vinobraní, ve které jsem účinkoval. Jel jsem jen tak, v dírové košili. Když jsme dojeli do Tvrdonic, tak jsem zjistil, že jsem stárka Podluží vyhrál. Bylo to velké překvapení. Jako stárek Podluží jsem měl tu povinnost vést slavnostní průvod. Jenže já jsem si musel jet domů převléct kroj. Samozřejmě

Verbuňk musí ovládat každý stárek

jsem průvod nestihl, tato pocta mi byla bohužel odepřena. A v čele stanul můj soupeř Stanislav Gergel.“

Téměř každým rokem naši obec na tvrdonských slavnostech úspěšně reprezentuje celá řada muzikantů a zpěváků. Zda bude i ten letošní jubilejní šedesátý ročník úspěšný, na to si musíme počkat do června.

Připravila: Andrea Červenková

Foto: Jaroslav Skočík

Hrušky

Na Podluží jedna pěkná rovina a tam leží tá hrušecká dědina...

Dědina Hrušky leží uprostřed malebného podlužáckého kraje. Žijí tu lidé pracovití, kteří si rádi zazpívají a zatancují. Tyto krásné vlastnosti se dědí z generace na generaci.

Již v roce 1954 obětaví nadšenci folkloru založili slovácký krúžek, který se nazýval po naší dědině „Hruščan“. Zakladatelem, organizačním a uměleckým vedoucím byl známý folklorista Ing. Josef Blažej. Dobře vedl činnost v krúžku, ale také vypomáhal při organizování Tvrdonských podlužáckých slavností. Navrhl, aby slavnosti začínaly již v pátek přehlídkou dechových hudeb pod názvem „U muziky na Podluží“. Návrh byl přijat, a tak od roku 1970 obdivují posluchači krásu melodií jednotlivých dechovek, které jsou oblíbené a navštěvované.

Slovácký krúžek navštěvovalo asi 40 mladých děvčat a chlapců. Přicházeli i ženíáci, kteří si rádi zazpívali a také se souborem vystupovali při různých veřejných akcích. Již v roce 1957 Hruščan vystupoval na Podlužáckých slavnostech ve Tvrdonicích. Předvedli pásmo starodávným způsobem „Dozrály klasy“. Krúžek dosáhl velký úspěch. Děvčata si oblékla všední kroj, který se skládal z plátěné sukně, modré zástěry, jupky s krátkým rukávem a šátku uvázaného na tzv. Drndu. Chlapci měli třaslavice, modré zástěry, šňůrkové košile a na hlavách slaměné širůšky. Jako rekvizity jim posloužily kosy, srpy, čepáky, obřísla na vázání snopů, kytice polního kvítí a dožínkový věnec.

Vystoupení Dožínky ve Tvrdonicích 1957

Hruščan vystupoval na slavnostech každý rok a vždy s novým programem. Nacvičili pásmo „Od jara do zimy“, „Šlaháčka“, „Asendu“, „Zahrávání hodů“, „Hody“, „Vinobraní“, „Ej už sa vydáváš“ a „Od domu k domu“. Pracoval při osvětové besedě Místního národního výboru v Hruškách a předvedl řadu vystoupení doma i po celé naší republice.

Členové slováckého krúžku se na tvrdonských slavnostech aktivně a úspěšně účastnili soutěžních vystoupení. V roce 1957 získaly 1. místo v ženském duu Marie Hřebačková-Matoušková a Jaroslava Smetanová-Filipovičová. Velký úspěch přišel v roce 1989, kdy v soutěži O stárka

Podluží zvítězil Jaroslav Snopek a my se mohli právem pyšnit titulem stárka Podluží z Hrušek.

V roce 1976 byl založen dětský národopisný soubor „Jatelinka“. Soubor pracoval při ZDŠ v Hruškách za finanční podpory JZD Hrušky. Sloučeným JZD v Hruškách, Týnci a Moravské Nové Vsi se členství v národopisném souboru rozšířilo. Po umělecké stránce soubor svými bohatými zkušenostmi podporovala etnografka paní učitelka Zdena Jelínková a tanec nacvičovala profesorka Máčelová. Soubor dosahoval velmi pěkných výsledků. Paní učitelka Jelínková dbala na čistotu provedení jednotlivých programů. Připomínala vždy, že máme do programu zařazovat prvky, které děti zvládnou a nekopírovat to, co dělají dospělé soubory. Veškeré hry, tanečky a říkadla byly jen dětské. Soubor se předvedl na soutěži „Zlatá růže“ s programem „Růžička“ a hrou „Vtáčka“. Hra „Vtáčka“ zapsala paní Jelínková 21. 3. 1979 od paní učitelky Marie Salčákové. Tato hra pochází přímo z Hrušek. Každým rokem soubor uspořádal řadu vystoupení různým organizacím doma i mimo hranice břeclavského okresu. Za finanční podpory JZD Jana Černého soubor vedly paní Milena Baťková, Božena Bačová a Jaroslava Filipovičová.

V Hruškách víme, že jsou dobří zpěváci a tak se v roce 1997 založil pěvecký krúžek pod vedením vynikající zpěvačky paní Marie Blažejové a paní Hany Jančálkové. Krúžek vykazoval činnost při ZŠ v Hruškách za podpory OÚ Hrušky.

Paní Marie Blažejová reprezentovala Hrušky na různých pěveckých akcích doma, na Podlužáckých slavnostech ve Tvrdonicích i mimo náš region. Zajistila jednotné krojové vybavení členů krúžku. Protože děti byly různého věku, byly rozděleny do dvou krúžků. Starší pod názvem „Šáteček“ a mladší pod názvem „Pampelišky“. Národopisných slavností ve Tvrdonicích se zúčastnily v roce 2002, kde předvedly pásmo „Večer na dědině“. Děti zpívaly i na Den matek, pak následoval „Kulturní den s písničkami a tanečky“, Tříkrálové vystoupení v kostele ve Slušovicích. 29. 11. 2003 reprezentovali naši obec v Lucembursku. Tam ukázali našim přátelům nejen krásu krojů v programu „Slovácko“, ale i vánoční zpívání na adventním jarmarku.

V roce 2004 a 2005 se na čas stal vedoucím neopisného kroužku pan Jaroslav Švach. Pod jeho vedením se v Hruškách uskutečnily 1. Dětské krojové hody. Děti vystupovali na Předhodovním zpívání v Hruškách i na jiných kulturních akcích doma a v širokém okolí.

Ve Tvrdonicích však naše obec zastoupění měla a to jak v soutěži o Stárka Podluží tak i v sólovém zpěvu a duetu. Petr

Straka spolu s Josefem Létalem v roce 2004 v mužských duech obsadili 1. místo. V roce 2009 na tento úspěch navázali i Miroslava Snopková ml. spolu s Josefem Létalem, kde ve smíšených duech obsadili taktéž 1. místo.

Josef Létal s Miroslavou Snopkovou ml.

Jedním z nejčastějších účastníků Tvrdonských slavností z obce Hrušky je Josef Létal. V roce 2000 se poprvé zúčastnil soutěže o stárka Podluží, ale soutěž nevyhrál. Nic nevzdal, pilně na sobě pracoval a již v roce 2002 se stal stárkem Podluží. Soutěž vyhrál ještě v roce 2003, 2004, 2006 a 2009. V roce 2007 postoupil Josef Létal do Strážnice, kde se umístil na 1. místě. V roce 2009 v soutěži o stárka Podluží, tancoval Josef Létal spolu s Miroslavou Snopkovou ml.. Je to shodou okolností dcera již zmiňovaného Jaroslava Snopka, který vyhrál stárka Podluží přesně před dvaceti lety a to v roce 1989.

V současné době je v Hruškách jeden dětský národopisný soubor a to „Šáteček“, který vede Hana Filipovičová a Eva Hůrská. Pod vedením šikovných maminek se děti naučily nespočet nových pásem. Největšího úspěchu však zaznamenali s pásmem na letošní Jaronské slavnosti, kde předváděl Moravskou nebo Českou besedu. V roce 2012 Šáteček reprezentoval obec Hrušky v zahraničí, a to v Ladicích na Slovensku. Nyní se děti pilně připravují na letošní Tvrdonské slavnosti, na které se nesmírně těší. Vybrali si pásmo „Na lúce“, při němž si užijí hodně zábavy. Všem, kteří kdy podporovaly hrušecký folklor děkujeme a doufáme, že tyto malé děti naváží na předešlé úspěchy hrušeckých rodáků ve Tvrdonicích, a že nedopustí, aby největší klenot Jižní Moravy, náš folklor, upadl do zapomnění.

Stranu připravili:

Jaroslava Filipovičová, Eva Hůrská

Josefov

Rok 1982 byl pro naši obec Josefov, rokem jubilejním, oslavou 200. výročí založení naší obce. A shodou okolností se v tomto roce natáčela i smrtnica. O tento starodávný zvyk projeví zájem doc. Václav Florenc a Česká televize Brno. Docent Florenc tehdy učil na universitě v Brně, kterou navštěvovala jedna stu-

Popiska.....

dentka od nás z Josefova. Tam se totiž tyto starodávné zvyky, obyčeje a pověsti vyučovaly. Při nějaké příležitosti, když spolu mluvili, přišlo na to, odkud je a docent se ptal, jestli není někde v okolí něco zajímavého, nějaké starodávné zvyky a ona mu odpověděla, že přímo v Josefově je slavnost smrtnice, která se koná každý rok. Po vzájemné doho-

Zarážání hory - Jan Netík čte při Zarážání hory Horenské právo

dě přijeli k nám do Josefova i s filmaři, aby se seznámili s průběhem této akce „smrtnice“. Když jsme jim celý průběh tohoto zvyku přiblížili, jak to probíhá, co se říká a zpívá, že musí děvčátka navštívit každou domácnost. Stárky a podstárky vedou celý průvod a ručí za zdárný průběh a bezpečnost všech zúčastněných. Stárky také prosí o dary každou hospodyně. Že o jídlo, oběd a svačinu se starají maminky stárek a podstárek. Tímto sdělením byli velmi nadšení, ihned jsme se domluvili, že smrtnici natočí. Smrtnice se koná každý rok na smrtnou neděli, to je 14 dní před Velikonocemi. Natáčení proběhlo za krásného slunečného počasí. Tato akce se kromě filmařů a doc. Florence zú-

častnili i zástupci krajského a okresního kulturního střediska a novin Slovákko. Všem se událost líbila, údajně ještě nic takového neviděli v tak krásném provedení. Všechna děvčátka jsou oblečena v krojích. Slavnost začíná v kostele, ráno se chodí se smrtkou po celé obci a vyprošují se dary - peníze, vejce, sádlo, sůl a mouka. Odpoledne chodí průvod s babou oblečenou v kroji a pokloněním se přihlížejícím děkuje za obdržené dary, které dostaly ráno od všech občanů. Protože to všichni označili za unikát, byly jsme ještě téhož roku pozváni na dětské národopisné slavnosti do Tvrdonic. Pořadatelé nám zajistili autobus a pohoštění. Na tyto slavnosti jsme jeli všichni, celý průvod smrtnice, se smrtkou a babou a ještě tři maminky oblečené v kroji, které dary připravily a dávaly je tak, jak se dávají při smrtnici u nás v Josefově. Při vystoupení celého průběhu smrtnice nás provázal velký potlesk a získali jsme krásné 1. místo.

Touto slavností smrtnice žije celá naše obec a hlavně starší lidé, je to jejich vzpomínka na dětství a mládí. Díky patří všem, kteří zachovávali a pomáhají zachovávat tuto nádhernou tradici pro další generace. Byla by velká škoda, kdyby tento zvyk zanikl. V dřívější době, kdy žil v obci pastýř a měl na starost pastvu veškerého dobytka, dostával na přilepšenou právě tyto dary ze smrtnice. Děvčatům přichystal oběd a svačinu a to, co zůstalo, zůstalo jeho rodině.

Připravila(a):

Zarážání hory - Jan Netík čte při Zarážání hory Horenské právo

Kostice

Na Tvrdonské národopisné slavnosti vzpomínají pamětníci z Kostic

S blížícím se 60. výročím Tvrdonských národopisných slavností jsme se v Kosticích vrátili do minulosti, kdy se slavností zúčastňovali jak naše děti tak dospělí téměř každoročně.

Paní Terezie Darmovzalová, ředitelka Mateřské školy Kostice v.v. k tomu uvádí: „Tvrdonských národopisných slavností se děti z mateřské školy zúčastňovaly od jejich vzniku. Program byl vytvořen tak, aby vyhovoval věku předškolních dětí, namátkově názvy některých programů: 'Koníčky, koně', 'Jarní hry dětí', 'Květy na louce', atd. Materiál pro přípravu vystoupení byl písňový, slovesný i pohybově taneční, vše v našem nářečí. Intonace většiny dětí byla velmi dobrá, jmenovitě nelze všechny

Kostičánek v roce 2012

chloubou naší obce.

Minulostí jsou i vzpomínky paní Emilie Gajdové, dlouholeté členky slováckého krúžku, která říká: „Tvrdonských slavností jsme se zúčastňovali téměř každoročně, podle daného tématu, např. v tématu 'Rok na Podluží' jsme vystupovali s pásmem 'Dožínky', naposled v roce 1991, jindy to byla 'Svatba', např. v letech 1984 a 1994.

ženský sbor na TNS 1978

„slavičky“ uvádět, přesto např. sourozenci Baťkovi, Jiřinka Blažková, Milan Kurec“ Pro každého, dnes již dospělé, jsou to jistě vzácné vzpomínky.“

Na dobu minulou navazuje dětský národopisný soubor Kostičánek, soubor má dnes 10 členů, pod vedením Marie Petřové a Mileny Hraběové udržují děti tradice našeho Podluží a soubor je

TNS - Svatba 1984

Kostická chasa vystupovala také v pořadu 'Klenotnice', což byla přehlídka zpěvu, tance, verbuňku, vrtěné a to v době, kdy ještě nebyly na programu soutěže v těchto oborech umění. Úspěšnými účastníky Tvrdonských národopisných slavností v soutěžích byli v počátcích soutěží např. MVDr. Miloš Janulík s verbuňkem, ve zpěvu a vrtěné manželé Jan a Anna Janulíkoví, ve zpěvu dále Emilie Gajdová, František Gajda (Gajdin), František Trčka (Trčín), Božena Třetinová, Michal Tuček a jiní.

Děti MŠ na slavnostech v roce 1982

Po 70. letech byli úspěšní František Trčka ml. – 1. místo ve verbuňku v roce 1973 a František Rabušic – stárek Podluží, ve vrtěné v roce 1976 Helena Trčková (Melicharová) a František Gajda ml., v letech 1978-1980 ženský sbor – vždy 1. místo.“

Dnes vystupují mladí prostřednictvím různých národopisných souborů, chválu zasluhují sbory mužský a ženský.

Je třeba ocenit podíl na organizaci slavností v letech 1967-2009, kdy byl v přípravném výboru pan Jaroslav Tuček (Hejtman) a od roku 2010 jeho syn Jaroslav Tuček ml.

Krásné jsou vzpomínky na všechna ta léta Tvrdonských národopisných slavností a poděkování patří všem „Kostičánům“, kteří se v minulosti dávali i blízké s radostí této nejkrásnější slavnosti Podluží zúčastňovali a i těm, kteří nastupují na jejich místo.

JUDr. Anna Bradávková

TNS - kostická chasa 1994

Ladná

Slovácký krúžek

Nejstarší organizovanou folklorní skupinou v Ladné byl Slovácký krúžek. Ten vznikl v roce 1953 při místní Osvětové besedě. Skupinu tvořilo asi 15 mladých lidí, kteří se zajímali o folklor. Scházeli se u Josefa Helešice, který je doprovázel hrou na cimbál. První vystoupení krúžku se uskutečnilo v roce 1958, program nacvičil pozdější primáš souboru Podlužan Tibor Jánoš z Břeclavi, v programu vystoupili členové Slováckého krúžku ze Staré Břeclavi, kapela dr. Josefa Kobzíka nebo Juráčkova kapela z Týnce. Členky Slováckého krúžku se představily ve Tvrdonicích v roce 1954.

Členky Slováckého krúžku na vystoupení ve Tvrdonicích v roce 1954

Národopisný kroužek při ZŠ

Národopisný kroužek při základní škole v roce 1958 založila učitelka zdejší školy, paní Ludmila Helešicová, pro niž byl folklor velkým a celoživotním koníčkem. Kroužek vedla až do roku 1971.

V červnu 1958 se poprvé konala ve Tvrdonicích dětská národopisná neděle. Na slavnostech účinkovaly děti z celého okresu. Ladenská škola se zúčastnila pod vedením paní učitelky Ludmily Helešicové s vyprávěnkou „Šifonér“, kterou napsal ředitel školy, a hrou „Na květiny“. V kategorii „vyprávěnký“ se žákyně Jarka Brhelová umístila na 1. místě, v hrách se děti umístily na 2. místě. Lidová vyprávěčka Jarka Brhelová se rázem stala slavnou. Byla pozvána do televize v Bratislavě, na dětské slavnosti ve Strážnici a v pražském rozhlasu byla její vyprávěnka odvysílána dvakrát.

Děti z Národopisného kroužku

O rok později se Národopisných slavností ve Tvrdonicích škola zúčastnila pásmem zpěvů, tanců a vyprávění.

Na dětských slavnostech 30. května 1965 vystoupily kromě žáků základní školy také děti z mateřské školy pod vedením učitelky Marty Bezpalcové. Mateřská škola měla v programu dětské hry a písně, základní škola vystoupila s pásmem „Zahradníca“. Obě skupiny měly velký úspěch.

O rok později vystoupily ve Tvrdonicích děti ze školy i ze školky s pásmem ze života dětí na slovácké dědině.

Ženský sbor

Ženský sbor v Ladné byl založen v roce 1985. Během své téměř dvacetileté činnosti se Národopisných slavností ve Tvrdonicích zúčastnil několikrát. Členky sboru byly přizvány dr. Josefem Kozbíkem ze souboru Břeclavan ke spolupráci. V národopisném pásmu „Svatba“ vystoupily s Břeclavem na slavnostech ve Tvrdonicích a také na Mezinárodním folklorním festivalu ve Strážnici.

Ženský sbor z Ladné v roce 1991

Mužský sbor

Mužský zpěv zastupovali na slavnostech členové Slováckého sdružení Lanštorfčané na konci devadesátých let 20. století. Mužský sbor vznikl v roce 1995. Od té doby se mužský sbor začal pravidelně zúčastňovat akcí na břeclavském okrese, např. na předhodoních zpíváních, setkáních mužských sborů, zarážení hory, na Svatováclavských slavnostech v Břeclavi atd.

O čtyři roky později poprvé nazpívali ladenští muži tři písně na hudební nosič, a to na CD cimbálové muziky Jožky Severina s názvem „Ej víno, víno“. V roce 2008 připravilo sdružení vydání prvního samostatného CD nosiče s názvem „Dojeli k vám Lanštorfčané“. Spolupráci s profesionálními hudebníky si sbor vyzkoušel při koncertě Hradišťanu s Jiřím Pavlicou, který se konal na podzim 2008 v ladenském kostele, muži si za doprovodu této cimbálové skupiny zazpívali tři písně. Patnáct let existence sboru oslavili členové nazpíváním druhého CD nosiče s názvem „Lanštorfská kaplička dlúho stojí“. Zpěváky opět doprovodila cimbálová muzi-

Členové ladenského mužského sboru

ka Jožky Severina. Mužský sbor bude zastupovat obec Ladnou na slavnostech Podluží v roce 2013.

Martin Vlk: vzpomínky na TNS, ročník 1992

Bylo to jako včera, přípravy na Tvrdonské národopisné slavnosti zahrnovali několik „soustředění“ ve sklepě, ladění hlasivek a neméně důležitý výběr písniček (vrtěná, hošíje, verbuňk). Nakonec jsem si vybral písně Daleko široko... jako vrtěnou, Nepojedu na robotu... hošíje a U Lanžhota na dolině ... verbuňk. Soutěžící o Stárka Podluží byli: Martin Kaňa z Lužic, Pavel Kadrnka z Podivína, Jiří Rotter též z Podivína, Karel Zajíc z Týnce, Martin Vlk z Hlohovce, Jaroslav Tuček z Kostic a Květoslav Hřebečka z Moravské Nové Vsi. Konkurence byla vysoká, většina ze soutěžících měla přípravu z tanečních souborů jako např. Břeclavan apod. Hudební doprovod zajistila DH Lanžhotčanka s kapelníkem Ludvíkem Prajkou. Každý ze soutěžících měl v hledišti své příznivce, atmosféra byla báječná. Nálada byla sváteční, víno výborné. Při vrtěně jsem si zatancoval se svou sestrou Bohumilou. Zpěv byl bez doprovodu, jako na hodech, tak bylo slyšet každé sebemenší pochybení.

Docela dobře si vzpomínám na tu nervozitu, která se postupně uvolňovala. A následně na tu euforii po vyhlášení výsledků soutěže. Bylo to pro mne takové zúročení mého vztahu k lidové písničce a tradici. Nepochybně na tomto úspěchu měli také svůj podíl rodiče, sestra a další kamarádi, kteří mě k folkloru přivedli a od kterých jsem měl tu čest se něco přiučit. Můj vztah k lidovým tradicím pokračuje do dnes, kdy aktivně působím v Mužském sboru Lanštorfčané, s kterými jsme natočili již 2 CD.

Vzpomínal
Martin Vlk

Martin Vlk při verbuňku

Lanžhot

Krásné vzpomínky

V letošním roce si připomenou „Tvrdonské slavnosti“ významné výročí svého trvání 60 let. Je to výzva ke vzpomínání nebo zamyšlení nad tím, jak jsme tento každoroční svátek písní a tanců prožívali. Moje první vystoupení se váže k roku 1957 nebo 1958, kdy jsme s mojí sestrou Ludmilou vůbec poprvé vystoupily

První vystoupení sester Marie a Ludmily Bartošových, slavnosti rok 1957-58

na jeviště. Naše dětské dueto přihlásil do soutěže náš strýc Vladimír Hnátek, rodák z Tvrdonic, který nás také doprovázel na cimbál. V této soutěži poprvé a také naposled, získalo dueto sester Bartošových první místo. Už nikdy jsme ve Tvrdonicích na tento nejvyšší stupínek ocenění nedosáhly. Přesto jsme se dětských slavností zúčastnily několikrát. Vystupovaly jsme také spolu se svými spolužačkami v různých dětských pásmech, které s námi nacvičila naše učitelka Vlasta Blažková, ke které jsme v Lanžhotě chodily do pěveckého sboru. Jedním takovým pásmem bylo vítání jara, spojené s utopením Moreny – symbolu zimy.

Děti ročník 1950 na slavnostech r. 1960-61

A jak čas plynul, opustily jsme nejen lavice základní školy, ale také lavice středošolské. Po maturitě v roce 1969 jsem se dostala do souboru Břeclavan, kde jsem zpívala a také tancovala v podlužáckých pásmech. V roce 1970 jsme se na poslední chvíli s děvčaty ze souboru při-

hlásily do pěvecké soutěže. Dodnes se mi vybavuje zmatek, který mému vstupu na jeviště předcházel. Do slavnostního lanžhotského kroje, který se jmenuje „šatka“, jsem se oblékala sama bez pomoci v soukromém domě u kostela. Když jsem se přibližovala k areálu, zaslechla jsem tóny písně, po které jsem už měla zpívat já. Dá se říci, že jsem k pódiu přímo přiběhla. Abych alespoň zvlažila své upachtěné hrdélko, podali mně kamarádi sklenici s vínem. Velká žízeň byla

Marie Prajková, slavnosti 1969

zahnána a já jsem se ocitla u mikrofonu nejdříve se svou sólovou písní a poté v duetu s Ludmilou Hrabalovou, kolegyní z Břeclavanu. Nevím, čím to bylo, jestli tím fofrem nebo tím vínem, ale obě písně jsem odpovídala bez jakékoli trémy. A tento náš výkon musel přesvědčit i porotu, protože jsem obsadila první místo v sólovém zpěvu i v našem dívčím duetu. Až potom jsem zjistila, že soutěž byla dotována Ministerstvem zemědělství, které věnovalo vítězům hodnotné ceny. A tak se dodnes dívám na obraz, hutní vázu i zlatou kávovou soupravu, která mi už přes čtyřicet let tuto událost připomíná. Nevím přesně, ve kterém roce se k sobotnímu a nedělnímu vystoupení přidal i páteční večer, který byl věnován soutěži a přehlídce dechových hudeb. Ale s kapelou Františka Juráčka a s dechov-

kou Lanžhotčankou jsem se těchto pátečních večerů s mojí sestrou Ludmilou nebo s Maruškou Koskovou zúčastnila mnohokrát.

V roce 2004 byla hlavním tématem nedělního odpoledne svatba na Podluží. Jevišťe zaplnila spousta krojovaných skupin, protože se na každé části svatby podílela jiná podlužácká obec. Lanžhotská část začínala příchodem pro nevěstu, odprošováním, děkováním za nevěstu a odchodem na obřad. A tak se stalo, že jsme před spoustou svědků oženili Miroslava Prajku, který poté odešel studovat teologii. Ženichem byl pouze chvíli, ale knězem je na celý život.

V roce 2010 byl náš ženský sbor z Lanžhota pozván do sobotního večerního programu. Písně jsme za občasných deštů odpovídaly. Jistě i účast diváků byla počasím ovlivněna. Ale toto riziko nepříznivého počasí s sebou každá akce pod širým nebem nese. I takové byly někdy slavnosti.

Přesto musím konstatovat, že zážitky z četných vystoupení na „Tvrdonských slavnostech“ nás velmi obohatily, protože kdo sedí doma, nic nezažije a nemá tak na co vzpomínat.

M. Prajková, Břeclavan r. 1970

V letošním jubilejním roce chci spolu s cimbálovou muzikou Podlužan připomenout některé písně, které jistě i na prvních slavnostech zpívala lanžhotská rodačka Božena Šebetovská.

A co popřát slavnostem do budoucna? Aby se jich zúčastňovalo mnoho nadšených zpěváků, tanečníků a muzikantů, kteří svými výkony potěší spousty dychtivých diváků, aby lidová píseň přinášela všem radost a potěšení.

Vzpomínala:

Marie Prajková Bartošová z Lanžhota

Lužice

Lužičané a Tvrdomské slavnosti

Z vyprávění a kronik se dovídám, že lužická chasa se **od roku 1953** Tvrdomských slavností zúčastňovala pravidelně. Prvních velkých úspěchů v soutěžích dosáhla v období, kdy v Lužicích pracoval Slováký krúžek při Osvětové besedě Lužice. Založení Slovákého krúžku v roce 1976 panem Karlem Čapkou, Jaroslavem Kalužikem, Stanislavem Vavrysem a s nimi 28 členy lužické chasy, i jeho pokračování od roku 1985 pod vedením paní Štěpánky Černé a Jaroslavy Dohnalové, se stalo základem pro rozvoj folklorních tradic v Lužicích až do dnešní doby. Z generace tehdejších začínajících „kaštánků“, jak se říká nováčkům v chase, a začínajících zpěváků, jsou dnes známí sólisté, opory pěveckých sborů nejen v Lužicích, vedoucí dětských národopisných souborů, členové porot ve folklorních soutěžích, rodiče a prarodiče dalších členů Slovákého krúžku, děti v národopisných souborech MŠ a ZŠ i věrní diváci folklorních akcí. Na jejich tradice a práci navázala další generace mladých v 90. letech, kteří úspěšně reprezentovali naši obec na Tvrdomských slavnostech i slavnostech ve Strážnici.

V roce **1980** se členové Slovákého krúžku poprvé úspěšně zúčastnili Tvrdomských slavností. Největším úspěchem bylo vítězství Karla Čapky v soutěži „O stárka Podluží“. Vedle něho se stárkovských bojů účastnili Lada Novák, Pavel Balún, Jan Unger a Ivo Makudera. Svě zástupce měly Lužice i v soutěžích v sólovém zpěvu - byla to Jana Stibůrková, ve smíšeném duetu Karel Čapka a Zdena Pindová, kteří obsadili 3. místo. V mužském duetu - Karel Čapka a Ivo Makudera, pan Mikulica s panem Stibůrkem, kteří obsadili 3. místo. Manželé Mikulicovi si vyzpívali 2. místo v soutěži smíšených duetů.

Rok **1981** byl pro Lužičany v Tvrdomicích ještě úspěšnější. Tvrdomské slavnosti otevřela přehlídka dechovky. Jana Stibůrková a Lidka Pindová zde zpívaly s dechovou hudbou Venkovanka. Bojů o Stárka Podluží se zúčastnili Karel Čapka, Ivo Makudera

Pan Mikulica s panem Stibůrkem

a Pavel Balún. Vítězem se stal už podruhé Karel Čapka. Ivo Makudera získal 3. místo ve vrtěné a Pavel Balún za svůj výkon obdržel „Čestné uznání poroty“. V pěveckých soutěžích byl nejúspěšnější Ivo Makudera

Zdenka Pindová a Karel Čapka

ra, který získal 1. místo v sólovém zpěvu a 1. místa v duetech s Karlem Čapkou a Danou Špačkovou. 2. místo ve smíšených duetech si vyzpívali Karel Čapka se Zdenkou Pindovou. V dívčích duetech sklízely úspěch za 1. místo Jana Stibůrková s Martinou Kalužikovou a Jana Cabalová s Janou Kadalovou za 3. místo. Ke všem těmto úspěchům se přidalo v neděli ještě 1. místo za vůz a příjezd krojové chasy. Zdeněk Vojtíšek, který je tehdy s koňmi vezl, vozí lužické šohaje na nedělním sjíždění chasy dodnes.

V roce **1982** opět vítězí v sólovém zpěvu Ivo Makudera a 1. místo získává také ve smíšeném duetu s Danou Špačkovou. Po roční přestávce byla účast lužické chasy v roce 1984 opět velmi úspěšná.

sólo muži: 1. místo Ivo Makudera
duo muži: 1. místo Ivo Makudera a Karel Čapka

smíšené duo: 1. místo Dana Špačková a Ivo Makudera, Dana Špačková a Karel Čapka, vystupovaly také pěvecké sbory mužů, žen

Stárkem Podluží se stal potřetí K. Čapka.

Od roku 1985 do roku 1992 byly Lužice městskou částí Hodonína. Slováký krúžek Lužice působil při KD Sigma Hodonín. Pracoval pod vedením paní Štěpánky Černé a Jaroslavy Dohnalové, které vedly slováký krúžek čtyři roky (1985 – 1989). Pod jejich vedením vyrostla další generace tanečníků, verbířů a zpěváků. Tvrdomských slavností se v roce 1985 úspěšně účastnili opět

Karel Čapka a Pavel Balún (1. místo duo muži), Zdenka Pindová a Karel Čapka (2. místo smíšené duo) a Pavel Balún (3. místo O stárkovské právo). V roce 1986 se ve Tvrdomicích na slavnostech začaly objevovat nové tváře – Jana Herková, Milan Mráz (2. místo v sólovém zpěvu), Jitka Hromčíková, Petra Krejčí. Soutěžil zde také smíšený pěvecký sbor (3. místo).

Nejúspěšnějším z této generace chasy byl Martin Černý. Verbířské zkušenosti mu předal Karel Čapka. Martin získal v roce 1991 v soutěži O stárkovské právo 1. místo. Lužice měly opět po několika letech „stárka Podluží“.

V 90. letech postupně přicházela další generace. Největší osobností této doby je bezesporu Štěpán Hubačka, trojnásobný vítěz soutěže O stárka Podluží. V soutěžích zpěváků se setkáváme se jmény Jiří Ambrož a Vítek Hubačka (1. místo v kategorii duo muži v letech 1999, 2000 a 2002). Bojů o O stárkovské právo se z Lužic zúčastnili také Jiří Hubačka a Mirek Havlík.

V roce 2012 v Tvrdomicích poprvé soutěžila nadějná zpěvačka Kamila Šošovičková (2. místo v sólovém zpěvu a 1. místo v dívčím duetu se Štěpánkou Pšovskou).

V současnosti působí v Lužicích Slováký krúžek, Lužičtí mužáci, dětská cimbálová muzika, folklorní soubory MŠ a ZŠ (Lužičánek). Společně s obcí, která folklor všestranně podporuje, jsou zárukou toho, že folklorní tradice Podluží mají v Lužicích svoji budoucnost a Lužičané na Tvrdomských slavnostech i v budoucnu naváží na úspěchy předcházejících generací.

Smíšený sbor, rok 1987

Přejeme Tvrdomským slavnostem, aby je krása mládí, krojů, písní, tanců i zájem diváků provázely mnoho dalších let.

Jana Ambrožová

Prameny:

Kronika Slovákého krúžku 1977-1986,
Publikace Lužice v proměnách času, 2008
Vzpomínky pamětníků

Moravská Nová Ves

Moravská a Tvrdomské slavnosti

Tvrdomských slavností se svým vystoupením téměř pravidelně účastní mužský i ženský sbor z Moravské Nové Vsi a dětský folklorní soubor Jatelinka se svou cimbálovou muzikou. Každoročně přijíždějí Neoveští krojovaní hoši na koňském povozu na tradiční sjíždění chasy. Na některých ročnících slavností předvedl své pásmo také zdejší Slováký krúžek a nesmíme ani opomenout na odvažné šohaje z Moravské, kteří předvedli své umění v soutěži o Stárka Podluží.

Dětský folklorní soubor Jatelinka

Dětský folklorní soubor Jatelinka funguje v Moravské Nové Vsi již 17 let. Během této doby se prezentoval na mnoha vystoupeních v různých koutech České republiky i v zahraničí. Tvrdomské národopisné slavnosti jsou jednou z akcí, na kterých Jatelinka vystupuje pravidelně, ať už v pořadu dětských souborů v sobotu odpoledne, nebo jako host nedělního programu. Je jen málo ročníků, na nichž za dobu své existence chyběla. Tvrdomští diváci tak mohou sledovat a posuzovat práci Jatelinky v čase.

Jatelinka na slavnostech ve Tvrdomicích

Jatelinka nebere vystupování na Tvrdomských slavnostech na lehkou váhu a každý rok se pilně připravuje. Může to být i tím, že do souboru chodí několik dětí z Tvrdomic, a tak jsou slavnosti pro ně příležitostí ukázat, co všechno se v Moravské Nové Vsi naučily. Většinou Jatelinka na slavnostech vystupuje s vlastním programem a také v doprovodu vlastní cimbálové muziky. V loňském roce se však, jako jediný dětský soubor, zúčastnila spolu s dalšími účinkujícími z celého Podluží pořadu „Až zároveň věžů máju postavíme“ autorky Jitky Matuszkové. Stejný pořad uspěl o několik týdnů později také na festivalu ve Strážnici. Jatelinka je se slavnostmi spjata i v rovině organizační. Vedoucí souboru Vladislava Časná byla několik let členkou přípravného výboru slavností, kde měla na starosti právě sobotní dětský program. V loňském roce byl vedoucí Pavel Časný členem poroty tanečních soutěží. Dětský soubor z Moravské Nové Vsi uvidíte na Tvrdomských národopisných slavnostech také v letošním roce, v nedělním odpoledním programu, kde vystoupí v doprovodu vlastní cimbálové muziky.

Michaela Blažková

Zástupci Moravské Nové Vsi v soutěži o „Stárka Podluží“

O titul Stárka Podluží několikrát bojovali i šohaji z Moravské Nové Vsi. Dva z nich uspěli a rok se tak mohli honosit titulem „Stárek Podluží“. V roce 1970 to byl Josef Doležal a o 25 let později Květoslav Hřebačka. Abych se dozvěděla něco víc, setkala jsem se s bývalým stárkem Květošem Hřebačkou a účastníkem soutěže Jaroslavem Nešpor, kteří se rozpovídali nejen o samotné soutěži, ale i o perličkách ze zákulisí.

Květoš Hřebačka vyhrál soutěž o Stárka Podluží v roce 1995 v konkurenci pěti účastníků. Nepřipravoval se prý na soutěž dlouho, ale intenzivně a poctivě.

Květoslav Hřebačka

Květoši, co bylo pro tebe při přípravách nejnáročnější?

Nejnáročnější bylo zvolit vhodnou písničku na verbuňk. Všem toho, čeho jsem se nejvíc obával, se také potvrdilo. Zpěv nebyl úplně dokonalý a samotný verbuňk už potom také nebyl stoprocentní, jako bych měl svázané nohy. Byla to také jediná disciplína, ve které jsem nevyhrál. Verbiřem se stal Karel Zajíc z Týnce.

A co se naopak povedlo, na co jsi pyšný?

Určitě vrtěná. Naši vrtěnou pochválili dokonce i ostatní soutěžící, a to bezprostředně po tanci, přímo na jevišti. Tato vzpomínka mě doteď potěší. Z mnoha úst bylo poté slyšet, že vrtěná byla opravdu excelentní. Vynikající partnerkou byla moje tehdejší přítelkyně Jana Nešporová, současná manželka.

Podělíš se s námi o nějaké další zážitky?

Taková hezká vzpomínka mně utkvěla v paměti. Každý soutěžící obdržel za účast malovaný džbán. Tento džbán jsem během večera neustále plnil kolou s rumem a o vítězný „čajíček“ se dělil s každým, kdo sdílel mou radost z vítězství... a že ho nebylo málo. Mám ještě jeden úsměvný zážitek, i když nevím, zda ho sdělovat veřejnosti ..., vlastně proč ne. Po mém zvolení Stárkem jsem do rána tak „juchal“, že jsem měl pohmožděný kotník a nemohl si obout čizmy. Druhý den v 8 hodin ráno mně telefonovali z Tvrdomic, že dle tradice by měl Stárek Podluží přijít do kostela. Tak jsem všechnu bolest překonal, do čízem se obul a jako správný Stárek Podluží reprezentoval svou obec. Večer byla noha úplně modrá...

Volby stárka jsi se zúčastnil jen jednou?

Bylo to dvakrát. Rok předtím (1994) jsem také soutěžil, ale pouze v disciplíně verbuňk. Z mého výkonu jsem měl velmi dobrý dojem, diváci moje verbiřské umění ocenili, tleskali a aplaus byl neuvěřitelný. Mám na to moc hezké vzpomínky...

Jaroslav Nešpor je dosud posledním zástupcem Moravské Nové Vsi, který se zúčastnil soutěže o Stárka Podluží. Štěstí zkoušel třikrát. Podle jeho slov byl nejlépe připravený a nejvíce se mu povedl rok 1998. Tehdy si konkurovali čtyři kandidáti.

Jarku, co jsi před soutěží nejvíce trénoval? A co naopak nejméně?

Nejvíce jsem trénoval zpěv, neboť je to moje nejslabší stránka. Snažil jsem se ho zdokonalit docházením do hodin zpěvu. Hodně jsem se věnoval i verbuňku a nejméně jsem trénoval vrtěnou.

Jak hodnotíš své účinkování zpětně?

Zpěv byl nakonec opravdu moje nejméně povedená disciplína. Nejvíce jistý jsem si byl ve vrtěné. Také jsem ji nejlépe zatancoval a tuto disciplínu jsme s partnerkou vyhráli!

Kdo byl tvou partnerkou při vítězné vrtěné?

Tak to je taková zajímavost. Mojí partnerkou totiž byla moje sestra Jana, která vévodila ve vrtěné i s Květošem Hřebačkou v roce 1995. Prostě dobrá a zkušená tanečnice...

Přátelské povídání s Květošem a Jarkem po-

Jaroslav Nešpor

kračovalo, a to na téma, jaké je volení stárka v současné době. Oba se shodli, že úroveň se zvedla. Kluci prý trénují dlouho před soutěží, choreografii mají do detailu zvládnutou. Jsou to často chlapci ze souborů, proto verbuňk bývá ukázkový, přesně nacvičený. V posledních letech prý zájem kandidátů o volbu Stárka Podluží opět stoupá, je to prý díky existenci folklorních souborů na Podluží, které dají chlapcům ten správný základ. Ovšem na druhou stranu nemají odvahu jít do boje ostatní šohaji, kteří zpívají a verbuňk jen tak „pod májů“ bez odborného dohledu a nácviku. Je škoda, že z Mor. Nové Vsi už dlouho neměl nikdo odvahu se poprat o tento prestižní titul. Doufáme, že se to v příštích ročnících změní a i Moravská bude mít svého zástupce.

Děkuji Jarkovi a Květošovi za jejich čas a příjemný rozhovor.

Petra Frýdková

Moravský Žižkov

Žižkovjáneek

Folklor má v našem kraji hluboké kořeny. Typické jsou nádherné kroje, lidová keramika, písně, pořekadla, výzdoba původních obydlí, udržování lidových tradic. Tradice se nejlépe udržují, když se láska k nim vštěpuje již od mládí. To si asi také řekl Jaroslav Švach z Břeclavi, který nabídl naší obci založení dětského folklorního kroužku, jehož se následně stal i uměleckým vedoucím. Ing. Miroslava Kvitová, která vede kroužek spolu s Jaroslavem Švachem o Žižkovjáneku říká: „Dětský folklorní soubor Žižkovjáneek byl opětovně založen v říjnu 2005. V současnosti funguje tedy již osmým rokem pod vedením pana Jaroslava Švacha, dlouholetého člena Břeclavanu, zakladatele Old Stars. Soubor má nyní 27 členů, dětí ve věku 4-16 let převážně z obce Moravský Žižkov, ale i okolních - Josefova, Velkých Bílovic a Břeclavi. Děti se schází dvakrát týdně

Žižkovjáneek u vánočního stromu

v místním kulturním domě a učí se pěvecko-taneční pásma znázorňující místní lidové zvyky a tance, kromě jiného samozřejmě i polku, valčík a verbování. Jejich repertoár je obohacen i tanci a písněmi z jiných zemí, například slovenskými karičkami, maďarským čardášem a maďarskými figurálními tanci. Děti, které skončí základní školu pak ve folkloru pokračují v dalších souborech, třeba Hroznů nebo Břeclavanů a hlavně v chasě v obci. Děti se účastní mnoha vystoupení v Moravském Žižkově i okolí, fašaňku, hodů, dětských krojových plesů, na které se učí vždy moravskou nebo českou besedu. Žižkovjáneek vystupuje také na různých regionálních folklorních přehlídkách a soutěžích, chlapci se účastní soutěže dětských verbůů a zpěváčci pěvecké soutěže O malovaný tulipán Boženy Šebetovské ve Staré Břeclavi. Každý rok se chlapcům ze Žižkovjáneku podaří umístit na předních místech ve verbuňku. V loňském roce se náš člen Tomáš Harvánek dostal do celorepublikového finále pěvecké soutěže ve Velkých Losinách, kde získal krásné 3. místo a na strážnických slavnostech obdržel zvláštní cenu Laureát folklorní Strážnice, za scénický projev a výtvarné předvedení tance verbuňk, která se uděluje velmi výjimečně. Děti byly rovněž pozvány na festivaly do za-

hraničí na Slovensko, do Maďarska, Německa, Rakouska i Bulharska. Na revanš zase zve některé soubory k nám. Bulharský soubor Zdravets ze Sofie u nás minulý rok strávil hezký týden. Dětská cimbálová muzika zatím v naší obci není a kroužku opravdu hodně chybí. Dosud jsme vždy požádali cimbálové muziky z okolí o doprovod. Doufáme ale, že se nám ji podaří založit a že se bude i Žižkovjáneku nadále dařit a budou mu přibývat další členové.“

Májová zábava – Májové muzicírování – Folklorní zahrada

Krásná akce pro příjemný večer. Poprvé se udála v roce 2007 a tak jak se postupně vyvíjela, měnil se a vyvíjel i její název. Mladí nadšenci z místní chasy a v pozdějších ročnících i místního Sboru dobrovolných hasičů se rozhodli uspořádat něco nového. Něco co nejen pobaví a stmelí místní obyvatele, ale přivede sem i návštěvníky z okolních obcí. Časově a organizačně náročná práce sklídila zaslouženou chválu od všech, kteří se zúčastnili. Vystoupení folklorních souborů a cimbálových muzik uspořádané pod širým nebem potěšilo a zahrálo u srdíčka. Klivé, bouřlivé i furiantské melodie lidových písní se nesly široko daleko až do pozdního večera a lidé se rozcházeli v dobré náladě, bohatší o úžasný kulturní zážitek. Ne pokaždé ukáže svou vlídnou tvář také počasí. Zažili jsme vystoupení v krásném teplém podvečeru, ale i v napjatém očekávání, zda zakaboněnou oblohou vykoukne sluníčko anebo tak jako vloni, se musí akce na poslední chvíli přestěhovat do kulturního domu. Ale tahle parta nadšenců – organizátorů, je tak sehraná, že vše bravurně zvládne a divák o nic nepřijde. A koho jste mohli v minulých letech na podiu vidět? CM Kurečci z Podvorova, DFS Žižkovjáneek. DFS Bilovčánek, mužácké sbory ze Žižkova, Vrbyce i Týnce, tanečně-divadelní skupinu Matýsek z Kyjova, SK Hrozen z Velkých Bílovic, CM Guráš CM Vojara, CM sourozenců Osičkových, FS Svěráz doprovázený CM Lužice, FS Pohárek, Gajdošskou muziku Jana Huňáře ze Staré Břeclavi, FS Dyjavánek a mnoho dalších. Rozhodně si příští ročník nenechte ujít, prožijete příjemné chvíle.

Folklor v naší obci plně podporuje i pan starosta a paní místostarostka

Žižkovští mužáci

„Ti žižkovští pacholíci...“ se začali před třiceti lety v páteční podvečery scházet s úmyslem okošťovat mladé víno a zazpívat. Pod košatým starým ořechem u sklepů skotačily děti, naslouchaly ženy a chlapci zpívali. Vlahým večerem se nesly teskné i radostné písně Moravy, země zaslíbené. Postupem času rostla chuť a touha dát zpívání konkrétní formu, a tak se díky neutuchajícímu nadšení tří iniciátorů – Jana Buzrly, Jana Konečného a Stanislava Veverky – postupně zrodil mužský pěvecký sbor. Počet i složení členů se během času výrazně měnilo, starší odcházeli, mladší přibývali, i přespolní začali jezdit za písničkou do Žižkova. Uměleckým vedoucím se stal Květoslav Osička, později se umělecká složka formovala i díky Radkovi Osičkoví, který také jako jeden z prvních přišel s myšlenkou zaměřit se na písně vlastního regionu – Hanáckého Slovácka. Počátky působení a první vystoupení jsou neodmyslitelně spjata s doprovodem CM Katrán z Velkých Bílovic, později s CM Guráš a nyní CM sourozenců Osičkových. V současnosti působí v souboru 15 členů.

Žižkovští mužáci

Žižkovští mužáci pravidelně pořádají předhody nebo kateřinské zpívání a společně s vinařským spolkem také „Zarážání hory“. Několikrát účinkovali na „Tvrdonských slavnostech“, krumvířském festivalu „Kraj beze stínu“ a na setkání mužáckých sborů Hanáckého Slovácka „U Větráku“ v Kloboukách u Brna, dokonce i na brněnské přehradě na lodi měli své vystoupení. Sbor se účastní také tradičních setkávání mužáckých sborů regionu Podluží a dalších akcí spojených s písní a tradicemi domova. Žižkovští mužáci vydali v loňském roce své CD s názvem „Ti žižkovští pacholíci“, kde spoluúčinkují hosté Libuše Oslzlá, Marie Kovaříková Radka Kovaříková, Lucie Maršálková-Valentová, Miroslava Konečná, Jana Počtová-Šavelková a Tomáš Harvánek. O hudební doprovod se postarala CM Sourozenců Osičkových z Velkých Bílovic.

Z dostupných materiálů stránku připravila: H. Haluzová

Nový Poddvorov

Folklor a lidové tradice u nás

I když v naší obci nebyl a není žádný folklorní soubor, přesto každého z nás lidová písnička provází od nejútlejšího dětství. A když je potřeba zorganizovat důstojnou oslavu k 200. výročí založení obce, jdou do toho místní s plným nasazením.

Slavnostním programem krásného letního odpoledne a večera provázela slovem Marta Martincová s lidovým vypravěčem Zdeňkem Kneslem z Břeclavi, hrála cimbálová muzika Slovácko s primášem Přemkem Ličeníkem z Lužic.

V první části vystupovali místní zpěváci, místní ženský a mužský sbor. Všichni účinkující stáli u mikrofonu poprvé v životě – nejmladší zpěváček v té době 12letý Jirka Stávek, děvčata Broňka Macurková, Jana Stávková, Blanka Markusíková, Jarka Mrkvová a další. Zaznělo mnoho krásných písniček v jejich podání i v podání manželů Pavly a Jiřího Zavadilových a manželů Marie a Miloše Sůkalových. O přípravu písniček s cimbálovou muzikou Slovácko se před oslavami staral a všechno režijně zajišťoval pan Jarek Stávek (bubeník dechové hudby).

Manželé Pavla a Jiří Zavadilovi

Vítězné soutěže uvedené v textu

Druhou část vyplnily písničky v podání známých zpěváků Podluží – Jožka Severin, Jožka Černý, Vojta Račický, Jožka Fatěna, Lenka Králová, Soňa Blažejová, Julie Kučerová a sestry Bartošovy.

Jožka Severin na úvod řekl: „Dobrý večer, milí přátelé v Novém Poddvorově. Su rád, že ste ňa pozvali na 200 roků oslav vaší vesnice, ale byl bych eště rači, kdybyste ňa pozvali, až budete slavit 300 roků...“ Bohužel mu toto přání nemůžeme splnit, protože v letošním roce budeme slavit teprve 230. výročí naší obce.

Oslavám předcházelo mnoho práce a úsilí všech občanů. Připravit program, pozvat hosty, zajistit účinkující, zkrášlit obec... Do

práce se zapojili všichni občané Nového Poddvorova.

A na důkaz toho, že geny se nezaprou, vnoučata manželů Sůkalových pokračují v tradici dál.

Barborka a Jakub Sůkalovi spolu se sousedem Jožkou Čechem jsou už několik let vítěznými účastníky soutěží o „Tulipán Boženky Šebetovské“, „Rozmarýnek Fanoše Mikuleckého“ a oba chlapci jsou finalisty Malých verbířů na Podluží.

Se svým souborem „Kordulka“ ze ZŠ Starý Poddvorov sklízejí úspěchy nejen doma, ale i za hranicemi naší vlasti.

Připravili:

Jiří Zavadil st., Věra Truksová

Původní CM Slovácko z Lužic

Prušánky

Folklor v Prušánkách

Akce velikosti Tvrdonských slavností sice v Prušánkách nemáme, ale můžeme se pochlubit jinými tradičními folklorními událostmi, které už do Prušánek nalákaly mnoho milovníků folkloru, ať už je to krojovaný ples, májové zpívání, předhodová beseda u cimbálu, samotné hody pod zeleným, zarážání hory či slavnost vinobraní. O slavnosti vinobraní nacházíme první zmínku v zápisu tehdejšího kronikáře z roku 1925. Tehdy se padesát čtyři prušáneckých chlapců a děvčat zúčastnilo ve dnech 28. 29. června národopisných svátků Moravy v Brně, kde vystoupili s vlastním programem nazvaným „Vinobraní“. Jejich vystoupení prý bylo přijato velmi příznivě a pro mnohé diváky to bylo první seznámení s dosud neznámou vinařskou vesnicí z jižní Moravy. V květnu r. 1928 se zúčastnili národopisných slavností v Praze, které byly součástí celorepublikových oslav desátého výročí vzniku Československé republiky. Na sokolských slavnostech v Hodoníně v r. 1930 s velkým úspěchem za velké konkurence předvedli „Prušánecké dožínky“. „Dožínky“ a „Vinobraní“ tančila krojovaná mládež v Prušánkách každý rok, výjimkou bylo období války. Po válce se našťastí slavnosti znovu obnovily a prvního vinobraní se zúčastnil i tehdejší ministr zemědělství Julius Duriš. Celá slavnost byla nafilmována a brněnský Čs. rozhlas z ní pořídil zvukový záznam „Nehorské budy“. V roce 1953 byl ustaven Slovácký krúžek, který vedl učitel Jakub Redek. Krúžek jezdil na nejrůznější vystoupení po celé republice, vystupoval na každoročních folklorních slavnostech ve Strážnici.

Vinobraní 1954

V šedesátých a sedmdesátých letech došlo k dalšímu rozvoji kulturního života v obci, úzce to souviselo s otevřením nového kulturního domu v roce 1959. Prušánky se staly místem tradičního setkávání cimbálových muzik. Přehlídky souborů z Podluží, Slovácka i Horňácka se konaly na začátku května u příležitosti osvobození, a byly mezi místními i přespolními velmi oblíbené. Byla to jedna z mála příležitostí,

kdy se občané mohli setkat s významnými interprety lidové hudby, včetně brněnského rozhlasového orchestru lidových nástrojů, který zde dokonce natočil tři veřejné nahrávky.

Podlužánek

V roce 1972 založili manželé Julie a Pavel Čechovi dětský národopisný soubor „Podlužánek“, který se stal fenoménem folklorního života v obci. Každý rok Podlužánek vystupoval na KD v Prušánkách s premiérovým programem, jezdil po přehlídkách a soutěžích, kde sklízel diplomy od poroty a uznání od diváků, pravidelně se účastnil folklorních festivalů ve Strážnici a také Tvrdonských národopisných slavností.

Jak chlapci odcházeli na vojnu a děvčata se vdávala, nastupovaly do souboru další generace zpěváků, tanečníků, ale i muzikantů. Starší muzikanti pokračovali po roku 1980 jako Prušánecká cimbálová muzika při Kulturním klubu místního JZD. Když se pak někteří kluci vrátili z vojny, rozdělili se a pokračovali jako cimbálová muzika Verbůňk, která hraje pod vedení Marka Imricha, a národopisný soubor Šohaj. V roce 1982 založil vedoucí Šohaje Bohumil Balga mužský pěvecký sbor a taneční soubor, který tehdy vedl známý folklorista Jaroslav Příkryl. V devadesátých letech navštívil Šohaj se svými sólisty a tanečnický mnoho západoevropských zemí. Od roku 1991 vystupuje CM Šohaj profesionálně.

V roce 1995 manželé Čechovi ukončili své působení v Podlužánku, který vedli dlouhých dvacet tři let. Za tu dobu vychovali mnoho skvělých muzikantů, ale i zpěváků a šířili povědomí o naší vesnici doma i za hranicemi. Všechny „děcka“ z Podlužánku na ně stále s vděkem vzpomínají. Novodobou historii píše Slovácký krúžek od roku 1999, kdy začíná pracovat volné sdružení několika zájmových folklorních skupin působících v naší obci - mužského sboru, ženského sboru (který kdysi začal jako Sbor pro občanské záležitosti při bývalém MNV Prušánky) a cimbálové muziky. Oficiálně Slovácký krúžek Prušánky, o.s. vznikl v roce 2005, jeho předsedou je

Ing. Josef Hromek. Slovácký krúžek pořádá každoročně svůj ples, na Májové přehlídce cimbálových muzik navázal v roce 2000 Májovým zpíváním - ze začátku na KD v Prušánkách, později u Nechor, pořádají předhodové zpívání pod zeleným. Nedílnou součástí kulturního života naší obce jsou každoroční hody pod zeleným, které pořádají prušánečtí šohajé a děvčata, a které jsou hojně navštěvovány chasou z blízkého a dalekého okolí. Kromě toho chasa organizuje krojovaný ples střídavě s Moravskou a Českou besedou a tančí tradiční vinobraní. Obě akce s nimi každoročně obětavě nacvičují manželé Olga a Ivoš Němečkoví.

Předhodová beseda u cimbálu

Na podzim loňského roku začal pracovat dětský folklorní kroužek pod vedením Ivy Letochové. Předškoláčky se schází každý čtvrtek ve školní družině a už v březnu měli své první vystoupení - zatím jen pro maminky s dětmi - pod názvem „Přišlo jaro do vsi“.

Naši nejmenší

O své práci s dětmi napsala p.Letochová v březnovém Zpravodaji z Prušánek a já si myslím, že lepší zakončení tohoto povídání o folkloru u nás bych stejně nevymyslela, a tak ho použiji: „... folklor není jen o tanci a zpěvu, ale především o vztahu k místu, ve kterém žijeme, o lásce k tradici a o úctě k předešlým generacím, s dětmi si vyprávíme o krojích nebo čteme ze starých knih o tom, jaké to tu kdysi bylo a jak se tu mluvilo.“

Připravila: PaedDr. Jana Kamenská

Starý Poddvorov

Folklor ve Starém Poddvorově

„Starý Poddvorov patří k národopisné oblasti Podluží - k jeho severní části. Nebylo tomu tak vždy, ještě v roce 1885 pokládá František Bartoš za nejkrajnější podlužáckou osadu Lužice. Obec dnešního severního Podluží se k tomuto regionu postupně přiklání až po roce 1870 a do té doby se v nich nosil oděv mutěnsko-hovoranského typu.“ /cit. Jitka Matoušková, *Starý Poddvorov dějiny obce*/

Kroj z roku 1900

Dnes je folklor obce spjat s Regionem Podluží. Ve vzpomínkách našich babiček najdeme zmínky o tradicích a zvycích spojených s touto oblastí. První snaha o organizované obnovení kulturních tradic obce se projevil v roce 1983. V té době byl při Osvětové besedě založen krojovaný taneční kroužek, jehož činností bylo, pod vedením paní Františky Padalíkové, nacvičování besed a účast na krojových plesech v Moravské Nové Vsi, okolních vesnicích a na Moravském plese v Praze. Ve spolupráci s ostatními zájmovými organizacemi v obci uspořádala tato skupina nadšenců Vinobraní a Dožínky. Po 7 let se tento kroužek pokoušel o udržování tradic, dokonce se jeho členové zúčastnili verbířské soutěže v Tvrdonicích, bohužel se orientoval pouze na tanec při dechové hudbě.

V roce 2008 soutěžila ve zpěvu na tvrdonských slavnostech Marie Rampáčková, zvítězila v kategorii sólového zpě-

vu žen.

Do výčtu folklorních aktivit obce neodmyslitelně patří práce našich vyšívaček, jejichž výšivky najdeme na krojích celého Podluží. Také vyškrabování vajíček je tradice, která se dochovala v naší obci dodnes. V poslední době je známá práce maléřečky Kamily Minaschkové, která zdobí mašle ke krojům nejen na Podluží, ale i okolních regionů. Navázala na práci poddvorovské výtvarnice paní Anny Kašíkové.

Dnes je folklor obce neodmyslitelně spjat s folklorním souborem Kordulka, který vznikl při základní škole v roce 1996. Od roku 2004 se stala součástí souboru cimbálová muzika pod vedením Oldřicha Kůrečky s primášem Matějem Kůrečkou. Spojení s cimbálovou muzikou přineslo souboru velký posun dopředu. Výrazně zkvalitnil jeho práci a postavil ho do řady nejlepších dětských souborů na Podluží.

Dětské krojované hody

Soubor obnovil již zapomenuté tradice. První byly Dětské krojované hody, které v letošním roce pořádáme již po 21. Dnes se tato tradice stala festivalem, kterého se zúčastňují nejen soubory z okolí a z České republiky, ale také zahraniční.

Vytvořili jsme tradici přehlídky dětských zpěváků. Nejprve to byla pouze přehlídka místních dětí pod názvem „O perníkové srdce Poddvorova“, dnes již druhým rokem organizujeme přehlídku regionální „Zpěváček Podluží“ pod záštitou Regionu Podluží, která je soutěží postupovou a dává dětem možnost soutěže v celostátním kole ve Velkých Losinách. Že jsou naše děti velmi zpěvné, dokladuje i to, že naše obec má dva zpěváky, kteří byli vítězové celostátního kola. V roce 2003 jím byla Jana Otáhalová a v roce 2012 Patrik Havlík. Naši zpěváci také obsazují první místa v pěvecké soutěži tvrdon-

ských slavností. Jana Otáhalová se stala 6 krát vítězkou této soutěže. Stojí na soutěžním pódiu ve Tvrdonicích každoročně již od roku 2007.

Chlapci ze souboru se věnují verbuňku. Za tuto činnost se stali vítězi celostátní soutěže Zlatý oříšek. Natáčení v televizních pořadech je pro chlapce dnes samozřejmostí. Soubor ve svých pásmech zpracovává folklor Podluží. O kvalitě souboru svědčí i vítězství v regionálních kolech soutěže národopisných souborů v roce 2001, 2005, 2007, 2009, 2011 a 2013. Na svém kontě má také vydání dvou CD nosičů.

Malí verbíři zvítězili v soutěži Zlatý oříšek

Domnívám se, že v této souvislosti je nutné vzpomenout i další tradice, které se nám podařilo obnovit - vynášení Smrtnice či vytváření strašáků z dýní, která získala současnou podobu jako Dýňový víkend. I tato akce se dostala do podvědomí nejen Podluží, ale dá se říci celého státu.

O tom, že se v obci daří folklor udržovat, svědčí i získání diplomu za udržování tradic v soutěži Vesnice roku.

Jsem vděčná osudu za to, že jsem se souborem Kordulka neodmyslitelně spjata, že má práce vždy měla jasný cíl a smysl. Raduji se z toho, že jsem alespoň malým dílem přispěla k tomu, že odkaz našich předků bude žít dál.

Mgr. Miroslava Hajdová,
vedoucí souboru Kordulka

Práce místní maléřečky

Tvrdonice

Obec Tvrdonice, Slováký Podlužácký krúžek Tvrdonice ve spolupráci s Folklorním sdružením ČR srdečně zvou na 60. ročník národopisných slavností **PODLUŽÍ V PÍSNÍ A Tanci TVRDONICE**

Pátek 7. června

19.00 Přehlídka dechových hudeb - účinkují DH Dúbravanka, Skaličané SR, Bojané, Weinviertler Mährische Musikanten Rakousko, Kumpánovi muzikanti

Sobota 8. června

10.00 Jarmark lidových řemesel spojený s prodejem

13.30 Slavnostní průvod dětských souborů obcí

14.00 Naše děti – účinkují DNS Pomněnka Tvrdonice, Kostičánek Kostice, Šáteček Hrušky, Břeclavánek Břeclav, Jitřenka Český Krumlov, Turliki Polsko, Flori Muresene Rumunsko, vítězové dětských pěveckých soutěží

17.00 Soutěže ve zpěvu a tancích hoši je a vrtěná - soutěží mladí zpěváci a tanečníci z Podluží za doprovodu CM J. Severina, OLiNa a Břeclavan Vitajte u nás – Jihočeský folklorní soubor Kovářovan, Flori Muresene Rumunsko

19.00 Aj, vy, Tvrdonice – jubilejní pořad k 60. ročníku Účinkují známí představitelé podlužáckého folkloru – Vojtěch Račický, Marie Prajková, sourozenci Bařkovi, Jana Otáhalová, Kamila Šošovičková, Patrik Havlík, gajdoši Dr. Jiří Holásek a Jan Huňář, národopisný soubor Břeclavan se sólisty Ludmilou Kobzíkovou, Maryškou Sochorovou, Janem Beranem, Zuzanou Martinkovou a Jiljí Herzánem, cimbálové muziky J. Severina a Podlužan, mužské sbory z Ladné, Týnce, Poštorné, Sta-

ré Břeclavi, Tvrdonic-Kostic a sbory žen z Dolních Bojanovic, Moravské Nové Vsi a Tvrdonic, dechová hudba Lanžhotčanka, STÁRCI PODLUŽÍ od roku 1965 do současnosti.

21.00 Pokračování tanečních soutěží – verbuňk a o Stárkovské právo v soutěžní kategorii verbuňk. Doprovází CM OLiNa a Břeclavan. Vystoupí Chodský soubor Mrákov.

Neděle 9. června

9.00 Mše svatá za účastníky slavností v kostele sv. Mikuláše ve Tvrdonicích

10.00 Sjíždění přespolní chasy na vozech tažených koňmi na náměstí Míru, vystoupení JFS Kovářov, Mrákov

14.00 Hore Tvrdonicama – slavnostní průvod účinkujících obcí

15.00 Veselá je dědina – MŠ Tvrdonice, Pomněnka Tvrdonice, Flori Muresene Rumunsko, Jitřenka Český Krumlov, FS Svěráz

16.00 ... a za nás to bývalo lepší – účinkují FK Pohárek z Týnce, NS a CM Břeclavan, chasa z Mikulčic, CM OLiNa, DNS Jatelinka Moravská Nová ves, DNS Kordulka Starý Poddvůrov, DH Zlatulka

Po celou dobu konání slavností připraveno bohaté občerstvení s nabídkou krajových specialit a ochutnávka místních vín. Každý programový den zakončen lidovými veselnicemi s cimbálovými i dechovými muzikami.

Týnec

Folklor u nás v Týnci

Pokud máme napsat o stavu folkloru na Podluží, musíme začít v Týnci dodneška vzpomínanou kapelou Františka Juráčka, bez které se neobešly po r. 1945 žádné hody v okolí. Reprezentovala naši vlast v zahraničí, na soutěžích zaujímala nejpřednější místa. Slavnosti ve Tvrdonicích jsme si bez typické postavy kapelníka Juráčka nedovedli představit. Kapela udávala styl ostatním dechovkám na Podluží.

Kapela Františka Juráčka

Kapelník Juráček vychoval několik desítek mladých muzikantů. Název „Juráčkovci“ si ponechali i pod vedením dalších kapelníků, naposledy syna Františka. Svoji činnost ukončili v r. 1991, kdy hráli naposledy na kostických hodech. Kapelník František Juráček zemřel 15. srpna 1988 ve věku 84 let. Rozloučit se s ním přišly všechny podlužácké dechovky.

František Juráček

Také v Týnci bylo udržování původní lidové kultury, tj. krojů, písní, tanců a zvyků v průběhu roku, samozřejmě součástí všedního i svátečního života. V průběhu válečných let začaly vznikat tzv. slovácké krúžky, které již organizovaně sdružovaly ty nejlepší zpěváky a tanečníky. V Týnci se této činnosti ujal řídící učitel Antonín Tomek, podařilo se mu podchytit děti v souboru „Týneckých zpěváků“, známých tehdy po celé Moravě, a také založit první mužský a ženský sbor.

Po válce přišla éra národopisných souborů – Břeclavan, Podlužan – kde působilo hodně chlapců a děvčat i z naší obce, což přetrvává až dodnes.

Na Tvrdonských slavnostech téměř nikdy nechyběli týnečtí účinkující. Však si také odnášeli řadu vysokých ocenění. Což potvrzuje několik „stárků Podluží“ z naší obce. Poslední z nich Martin Kobzík jej povýšil v loňském roce i na vítěze v soutěži verbířů ve Strážnici. Týnčané účinkovali s Tvrdonskými i na jevišti Národního divadla v Praze při uvádění „Její pastorkyně“.

Stále existuje část mládeže, která se folkloru věnuje. Projevuje se to dobrou organizací hodů nebo krojového plesu. Generace o trochu starší ráda pokračuje např. v mužáckém sboru, který je aktivní již od r. 1986.

Zájem ve spojení s velkou obětavostí vidíme u manželů Kobzíkových, kteří po dlouholetém účinkování v Břeclavanu, pak souboru Old Stars, dokázali vytvořit kolektiv mladých lidí z celého regionu. Již od r. 2005 pod názvem „Pohárek“ velmi úspěšně reprezentuje Podluží. Kromě obcí v okolí, přes slavnosti ve Tvrdonicích, Strážnici, Uh. Hradišti, účinkovali např. v Brně, Domažlicích, Praze. Trápí je však nedostatek partnerů k početnějším děvčatům. Není to škoda, chlapci?

Závěrem několik vět o podobné celoživotní lásce k folkloru. Začal v souboru Týneckých zpěváků, pak jako několikanásobný stárek při organizování hodů a krojovaných zábav v Týnci, za studií v Brně jako aktivní člen a stárek tamějšího krúžku. Ocenění získával v mládí na mnoha soutěžích ve verbování. Dlouhodobě působil v Břeclavanu jako tanečník, později jako organizační vedoucí. Jeho zkušenosti byly využity

Jan Prokop ve Tvrdonicích

ve funkci předsedy poroty při soutěžích ve Tvrdonicích. Byl členem redakční rady Malovaného kraje a členem komise Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici, která úspěchem dovršila snahu o zařazení verbuňku do „Reprezentativního seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO“. Byl to Ing. Jan Prokop, rodák z Týnce.

Připravila: Marie Prokopová

Nový stárek Podluží Martin Kobzík

Region Weinviertel Dreiländereck

Niederösterreichische Landesausstellung 2013:

„Brot & Wein“

ASPARN AN DER ZAYA UND POYSDDORF

27. APRIL BIS 3. NOVEMBER 2013

Im Jahr 2013 macht die Niederösterreichische Landesausstellung im Weinviertel Station. Unter dem Titel „Brot & Wein“ werden in Asparn an der Zaya und Poysdorf Jahrtausende spannender Kulturgeschichte lebendig.

Urgeschichtsmuseum Niederösterreich in Asparn an der Zaya

Vor rund 8.000 Jahren verbreitete sich vom Nahen Osten das Wissen um Anbau, Ernte und Verarbeitung von Getreide in Europa. Dieses Wissen bedeutete eine Revolution in der Ernährung der Spezies Mensch. Das Urgeschichtsmuseum Niederösterreich in Asparn an der Zaya beleuchtet diese spannende Zeitreise von der Urgeschichte bis in die Gegenwart und zeigt dabei auf, dass selbst bei der heutigen Inszenierung von Lebensmitteln Instinkte der einstigen Jäger und Sammler angesprochen werden.

Eingeschenkt: Weinstadt Poysdorf

Kein Ort eignet sich wohl besser als die Weinstadt Poysdorf, um die ebenfalls jahrtausendealte Geschichte des Rebensaftes zu präsentieren. Mit einem einmaligen Erlebnis für alle Sinne spürt die Ausstellung in Poysdorf dem Thema „Wein“ in all seinen Facetten nach. Sie taucht dabei in die ebenso verführerische wie gefährliche Welt von Bacchus und Noah ein, beleuchtet die Bedeutung des Weines vom Geschenk der Götter in der Antike bis hin zum Blut Christi in der römisch-katholischen Kirche. Die historische Reise endet mit einem Blick auf den technologischen Wandel im Weinbau und damit in der unmittelbaren Gegenwart.

Genussvolles Weinviertel

Im Weinviertel wird die Verbindung von Kultur, Genuss und Lebensfreude besonders spürbar: Ausgelassene Feiern, Weinfeste, oder die Veranstaltungsreihe „Tafeln im Weinviertel“ erwarten die Gäste. Das traditionelle Weinviertel Brot und saisonale Schmankerl sind Aushängeschilder der Weinviertler Genussregionen. Das Weinviertel verführt jedoch nicht nur mit seinen kulinarischen Freuden und dem pfeffrigen Grünen Veltliner, dem Weinviertel DAC. Es bietet auch eine einzigartige Landschaft. Die Weinstraße Weinviertel führt auf 400 erlebnisreichen Kilometern durch malerisches, sanfthügeliges Gelände und idyllische Weingärten, vorbei an stimmungsvollen Kellergassen, urigen Weingasthöfen und Heurigen, die zur Einkehr einladen.

Dolnorakouská zemská výstava 2013:

„Chléb & Víno“

ASPARN AN DER ZAYA A POYSDDORF

OD 27. DUBNA DO 3. LISTOPADU 2013

V roce 2013 se koná Dolnorakouská zemská výstava v regionu Weinviertel. Pod titulem „Chléb & Víno“ ožívá v Asparnu an der Zaya a v Poysdorfu napíná tisíciletí kulturní historie.

Muzeum prehistorie Dolního Rakouska v Asparnu an der Zaya Před asi 8.000 lety se do Evropy z Blízkého Východu rozšířilo vědění kolem pěstování, sklizení a zpracovávání obilí. Toto vědění znamenalo revoluci ve stravování lidského druhu. Muzeum prehistorie Dolního Rakouska v Asparnu an der Zaya osvětluje napínavou cestu časem od prehistorie až do současnosti a přitom ukazuje, že i při dnešním předložení potravy přímo před nás jsou přesto instinkty bývalých lovců a sběračů oslovovány.

Město vína Poysdorf

Žádná obec se nehodí asi lépe než město vína Poysdorf, aby prezentovalo rovněž tisíciletou historii rékové šťávy. S jedinečným zážitkem pro všechny smysly pátrá výstava v Poysdorfu v tématu „Vino“ po všech jeho nuancích. Přitom se noří do stejně tak svůdného jako nebezpečného světa Bakchuse a Noeho, osvětluje význam vína jako daru božstev v antice až ke krvi Kristově v římskokatolické církvi. Historická cesta končí pohledem na technologický obrat v pěstování vína a na bezprostřední současnost.

Lahodný Weinviertel

V regionu Weinviertel je spojení kultury, požitků a životního optimismu obzvláště citelné:

na své hosty čekají rozpustilé oslavy, slavnosti vína nebo řada akcí „Stolování ve Weinviertlu“. Tradiční chléb z Weinviertlu a sezónní lahůdky jsou vývěsními štíty požitkového regionu Weinviertel. Weinviertel však nesevadí jen svými kulinárními radostmi a kořeněným zeleným veltlíkem Weinviertel DAC. Nabízí také jedinečnou krajinu. Vinná trasa Weinviertel vede přes 400 kilometrů plných zážitků malebnou, zvláštnou krajinou a idylickými vinohrady, kolem sklepových uliček s typickou atmosférou, které zvou k zastavení.

Inzerce

MND

Energy from Nature

- Jsme silná česká společnost se stoletou tradicí těžby ropy a zemního plynu, působící nejen na území České republiky, ale v dalších zemích světa.
- Spolu s těžbou ropy a plynu se soustředíme na obchod s těmito komoditami a výstavbu nových skladovacích kapacit.
- Kvalitě životního prostředí a šetrnému přístupu ke všemu, co děláme, přikládáme ve skupině MND velký význam.

Více na www.mnd.eu

MND a.s., Úprkova 807/6, 695 01 Hodonín, Tel.: +420 518 315 111, fax: +420 518 351 455, e-mail: info@mnd.cz

- realizace vodohospodářských staveb
- projekční práce v oboru vodohospodářských staveb
- inženýrská činnost
- provozování vodovodů a kanalizací
- ČSN EN ISO 9001, ČSN EN ISO 14001
- certifikát systému řízení jakosti č.Q 154-2
- certifikát environmentálního managementu č.E 154-1

ARTESIA, spol. s r.o.

Ratiškovice 241

696 02 Ratiškovice

provozovna : Kyjov, Brandlova 1316/95

tel. : +420 518 611 682

e-mail : artesia@artesiasro.cz

Odborná způsobilost zajištěna autorizovanými inženýry v oboru vodohospodářských staveb.

LARIX® Lusatia

TOSKÁNSKÉ OKRASNÉ DŘEVINY

otevřeno po - pá non stop 9 - 16 hodin
Nakoupíte v ZC Lužice u Hodonína

Česká 817/30 696 18 Lužice

Tel.: 518 357 387, mobil: 728 770 516

www.larix-lusatia.cz

akční ceny

FASÁDY

Kostická 112/4

691 53 Tvrdonice

mobil: +420 777 323 306

- stavební práce
- zateplování fasád
- úpravy soklů
- malířské a natěračské práce
- sádkokartoný

www.milanmaska.cz

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
Červen 2013		
Prušánky	1.6.	Dětský den
Týnec	1.6.	Guláš cup 4. ročník
Nový Poddvorov	1.6.	Mezinárodní den dětí
Moravská Nová Ves	1.6.	Dětský den
Lužice	1.6.	Sportovní den k příležitosti Dne dětí
Dolní Bojanovice	2.6.	Slavnost Božího Těla
Josefov	2.6.	Divadelní představení pro děti
Lanžhot	2.6.	Boží tělo
Starý Poddvorov	2.6.	Cesta pohádkovým Poddvorovem
Tvrdonice	7.-9.6.	Podluží v písni a tanci-60.ročník
Dolní Bojanovice	9.6.	Slavnost Božského Srdce
Starý Poddvorov	9.6.	Božské srdce
Josefov	15.6.	O císařský pohár - turnaj v nohejbale
Starý Poddvorov	15.-16.6.	XXI. Festival dětských folklorních souborů „Dětské krojované hody 2013“
Tvrdonice	15.6.	Otevřené sklepy
Lanžhot	15.6.	Setkání mužských sborů na Podluží
Moravská Nová Ves	15.6.	Guláš fest
Prušánky	21.6.	Svatojánská noc
Prušánky	22.6.	K Nechorám do sklepa - Otevřené sklepy
Nový Poddvorov	22.6.	Den otevřených sklepů
Týnec	22.6.	Den otevřených sklepů
Týnec	22.-23.6.	Noční rybářské závody
Starý Poddvorov	28.6.	Ukončení školního roku s táborákem
Josefov	29.6.	Dětský den
Červenec 2013		
Lanžhot	5.7.	Hasičské závody
Lanžhot	5.7.	Lanžhot Metoděje Prajky
Moravská Nová Ves	5.7.	Den otevřených sklepů
Lužice	5.7.	Veterán cup - tenisový turnaj
Starý Poddvorov	6.7.	Střelecké závody "O pohár obce Starý Poddvorov"
Lužice	6.7.	Předhodové zpívání u cimbálu
Hrušky	6.7.	Den otevřených sklepů
Lužice	7.- 9.7.	Tradiční Cyrilometodějské krojované hody
Lužice	11.7. - 2.8.	Sochařské sympóziu "Dřevo-kámen" Lužice Průvodní akce: literární večer, petang, country večer
Tvrdonice	12.14.7.	Motohody
Hrušky	13.7.	Hruškiáda
Hrušky	14.7.	Zahrávání hodů
Lanžhot	14.7.	Krojový výlet
Josefov	16.7.	Stavění hodové máje
Josefov	20.7.	Předhodové zpívání u cimbálu
Josefov	21.-23.7.	Krojované hody
Josefov	26.7.	Páteční pohodová zábava
Moravská Nová Ves	27.7.	Předhodové zpívání u cimbálu
Moravská Nová Ves	28.-30.7.	Svatojakubské hody
Dolní Bojanovice	29.7.-4.8.	Letní kino
Srpen 2013		
Starý Poddvorov	2.-6.8.	Tradiční krojované hody
Tvrdonice	2.8.	Ruční stavění máje
Lužice	2.8.	Vernisáž sochařského sympozia
Josefov	3.8.	Taneční zábava na vyletišti
Josefov	3.8.	Mezinárodní pohárový turnaj na fotbalovém hřišti
Prušánky	3.8.	Noční soutěž SDH o pohár starosty obce

Obec	Datum	Název akce
Tvrdonice	3.8.	Zpívání "Pod tvrdomskou májů"
Lanžhot	4.8.	O lanžhotský přegulňák
Tvrdonice	4.-6.8.	Hody
Josefov	10.8.	Plkač Trophy Cup 3. ročník
Prušánky	10.8.	Beseda u cimbálu
Prušánky	11.-13.8.	Krojované hody
Lanžhot	15.8.	Žehnání květin a bylin
Kostice	16.8.	"Bahenní párty" - motosraz
Josefov	17.8.	Turnaj ulic Josefova
Lanžhot	17.8.	Letní farmářské trhy
Moravský Žižkov	17.8.	Předhodové zpívání
Lanžhot	18.8.	Zahrávání hodů
Moravský Žižkov	18.-20.8.	Krojové hody
Hrušky	24.8.	Předhodové zpívání
Tvrdonice	24.8.	Zarážání hory
Lužice	24.8.	Prkačcup - 4. ročník závodu malotraktorů
Dolní Bojanovice	25.8.	Zahrávání hodů, Zarážání hory
Hrušky	25.-27.8.	Hody
Tvrdonice	30.8.	Rozloučení s prázdninami-lampionový průvod
Moravský Žižkov	31.8.	Zarážání hory
Dolní Bojanovice	31.8.-2.9.	zahrádkářská výstava ovoce, zeleniny, květin
Nový Poddvorov	31.8.	Táborák na ukončení prázdnin
Týnec	31.8.	Předhodové zpívání
Moravská Nová Ves	31.8.	Prázdninové hry
Září 2013		
Týnec	1.-2.9.	Hody
Josefov	7.9.	Zarážání hory
Prušánky	7.9.	Zarážání hory
Moravská Nová Ves	7.9.	Slavnost vinobraní
Lanžhot	11.9.	Dětské hody ve školce
Lanžhot	13.9.	Předhodové zpívání
Lanžhot	14.9.	Ruční stavění máje
Hrušky	14.-15.9.	Dýňobraní
Moravská Nová Ves	14.9.	Dýňobraní
Josefov	14.9.	Josefovský helovín
Lužice	14.9.	Lužické vinobraní, Barevné odpoledne pro děti
Starý Poddvorov	14.-15.9.	Dýňový víkend
Lanžhot	15.-17.9.	Krojové hody
Ladná	20.9.	Předhodovní zpívání
Ladná	21.-22.9.	Hody
Lanžhot	21.-22.9.	Hodky
Prušánky	21.9.	"Tradiční vinobraní v Nechorách"
Lanžhot	22.9.	Poděkování za úrodu
Ladná	28.9.	Hodky
Dolní Bojanovice	29.9.-1.10.	Svatováclavské hody
Říjen 2013		
Moravská Nová Ves	5.10.	Slavnosti fazule
Dolní Bojanovice	6.10.	Hodky
Kostice	12.10.	Předhodovní zpívání, Sobotní "stavění" máje
Kostice	13.-14.10.	Hody
Tvrdonice	25.10.	Setkání seniorů
Josefov	26.10.	Drakiáda
Prušánky	26.-28.10.	Podzimní výstava
Týnec	26.10.	Výlov

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
Lистопад 2013		
Moravská Nová Ves	2.11.	"Mladá vína" - podzimní otevřené sklepy
Kostice	9.11.	"Jak u nás bývalo" beseda - BDS
Moravský Žižkov	9.11.	Martinská husa
Moravská Nová Ves	9.11.	Dívčí vínek
Josefov	10.11.	Krásy podzimu
Starý Poddvorov	10.11.	Sousedské posezení
Hodonín	11.11.	Svatomartinská vína Dolní Moravy
Lanžhot	16.11.	Dívčí vínek
Prušánky	16.11.	Lampionový průvod
Starý Poddvorov	16.11.	Lampionový průvod
Moravská Nová Ves	21.11.	Setkání seniorů
Dolní Bojanovice	22.-24.11.	Hudební slavnosti sv. Cecilie
Lanžhot	23.11.	Kateřinská zábava
Týnec	23.11.	Dívčí vínek
Kostice	29.11.	Mikulášský jarmark, rozsvícení vánočního stromu
Lanžhot	30.11.	Vánoční jarmark
Prosinec 2013		
Starý Poddvorov	1.12.	Rozsvěcování vánočního stromku
Lužice	1.12.	Slavnostní rozsvícení vánočního stromu
Josefov	5.12.	Mikulášská nadílka
Ladná	5.12.	Mikulášská nadílka
Nový Poddvorov	5.12.	Rozsvícení Vánočního stromu, v KD Mikulášská nadílka
Hrušky	7.12.	Vánoční veselí
Moravská Nová Ves	7.12.	Adventní koncert dětského folklorního souboru Jatelinka

Obec	Datum	Název akce
Lužice	7.12.	S Mikulášem do Francie
Tvrdonice	7.12.	Mikulášský jarmark
Dolní Bojanovice	8.12.	Mikulášská besídka
Moravská Nová Ves	8.12.	Mikulášský jarmark s rozsvícením vánočního stromu
Kostice	14.12.	Vánoční zpívání
Týnec	14.12.	Vepřové hody a ochutnávka mladých vín
Starý Poddvorov	15.12.	Vánoční besídka
Nový Poddvorov	15.12.	Adventní koncert
Dolní Bojanovice	15.-22.12.	Vánoční výstava
Prušánky	23.12.	Vánoční vystoupení
Prušánky	24.12.	Vánoční koledování na návsi
Lanžhot	26.12.	Žehnání koní, Žehnání vína
Lanžhot	26.12.	Štěpánská zábava
Tvrdonice	26.12.	Svěcení vína
Moravská Nová Ves	26.12.	Svěcení vína
Lužice	26.12.	Štěpánský košť vína
Hrušky	26.12.	Štěpánská ochutnávka mladých vín
Josefov	28.12.	Vánoční turnaj ve stolním tenise
Tvrdonice	28.12.	Dívčí vínek
Nový Poddvorov	29.12.	Sousedské posezení - ukončení starého roku
Josefov	31.12.	Silvestrovský ohňostroj
Tvrdonice	31.12.	Silvestrovský ohňostroj
Moravská Nová Ves	31.12.	Silvestrovský ohňostroj
Lužice	31.12.	Rozloučení se starým rokem na Cihelně

Tipy do kalendáře posílejte na info@podluzi.cz

Přehled výrobců krojů a součástí krojů na Podluží

Druh výrobku	Jméno	Kontakt
Dolní Bojanovice		
Šití a vyšívání červenic, kordulí dívčích i chlapeckých, šátečků, rožků, kabaní, košil	Markéta Maláníková	tel. 728 572 846
Šití krojových košil, rukávců, košílek pod rukávce, kasaníc, sukní, slováckých šatů	Helena Pazderková	tel. 732 455 795
Malování mašlí	Blahová Anna	
Josefov		
Šití chlapeckých kabaní, malování, vyšívání plátěných košil, kloboučků a toček	Vladislava Lekavá	tel. 724 764 561
Čižmy	Martin Tomašík	martinjanulik@seznam.cz
Šití rožků a šátečků	Štěpánka Pavková	tel. 602 517 980
Lanžhot (informace MÚ Lanžhot)		
Čižmy	Marek Tureček	
Fiauky	Marie Slámová, Jarmila Hrnčířová	
Červené vyšívání na košili	Marie Šišková, Anna Mlýnková	
Vyšíváčky	Růžena Petřlová, Marie Holobrádková, Marie Kořínková, Hana Tučková	
Lajbl	Marie Hostinská, Ludmila Prajková	
Rožky	Ludmila Prajková	
Malování mašlí	Marie Švirgová, Ludmila Ciprysová, Jarmila Zahradníková, Božena Rabušicová, Silvie Markovičová	
Pérko na guláč a mašle, červený šátek	Ludmila Ciprysová	
Šití sukní	Marie Hostinská, Ludmila Mostinová, Anna Straková, Marie Petřlová	
Žehlení a škrobení	Marie Zonygová, Eva Uhlířová, Jana Mayerová	
Lužice		
Mužácké šaty, sukně, jupky, kasanice, krejzlíky, třaslavice, lajbl, kabaně atd.	Vladka Magdolenová	tel. 605 751 996
Moravský Žižkov		
Šití krojů	Věra Vašíčková	tel. 721 459 112

Akční MAS Dolní Morava

Dolní Morava a dotace pro obce, NNO a podnikatele?

Ano. Tato možnost je reálná i pro naši MAS Dolní Morava. Jak už jsme informovali v minulém čísle zpravodaje, čeká v tomto roce naši místní akční skupinu zpracování nového strategického plánu rozvoje pro všech 21 obcí v územní působnosti MAS. Tato strategie bude zcela zásadní pro čerpání dotačních prostředků z velké části schválených operačních programů EU pro období 2014 až 2020. Podnikatelé, obce ale i nezisková sdružení budou moci prostřednictvím MAS získávat na své záměry a projekty finanční prostředky hned z několika operačních programů. Přesné vymezení operačních programů ze kterých bude možné prostřednictvím MAS podporu čerpat, bude známo na podzim tohoto roku. Přípravu kvalitního strategického plánu chceme dosáhnout zejména provede-

ním informační kampaně a následnou organizací pracovních seminářů. V rámci procesu zpracování tohoto dokumentu tak proběhne v každé obci v územní působnosti MAS pracovní seminář pro občany obcí, zejména zástupce veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru. Na každém semináři bude proveden sběr podnětů, informací a poznatků souvisejících s potřebami nejen obyvatel a samosprávy, ale i soukromých podnikatelů působících v příslušné obci. Semináře se uskuteční v podzimních měsících tohoto roku (viz. tabulka vpravo) a bližší informace o těchto setkáních budou zveřejněny jak na stránkách naší MAS, tak také pomocí tradičních informačních kanálů v příslušné obci (www, KTV, rozhlas atd.).

Ing. Josef Smetana

Datum	Obec	Místo
08.10.2013	Lužice	Tabačárna
10.10.2013	Dolní Bojanovice	zas. místnost OÚ
17.10.2013	Dubňany	Sportcentrum Želva
15.10.2013	Hrušky	salonek KSC
22.10.2013	Josefov	sál KD Josefov
24.10.2013	Kostice	sál Domu Seniorů
29.10.2013	Ladná	Základní škola
01.11.2013	Lanžhot	sál KD
05.11.2013	Mikulčice	sál KD
07.11.2013	Moravská Nová Ves	zas. místnost OÚ
12.11.2013	Moravský Žižkov	sál KD
14.11.2013	Mutěnice	Restaur. Mutěnka
19.11.2013	Nový Poddvorov	sál KD
21.11.2013	Prušánky	sál KD
26.11.2013	Starý Poddvorov	sál KD
28.11.2013	Čejkovice	zas. místnost OÚ
03.12.2013	Tvrdonice	sál KD
04.12.2013	Týnec	sál KD
10.12.2013	Rohatec	zas. místnost OÚ

Po stopách prapředků Dolní Moravy

Ve dnech 11. a 12. dubna byl v rámci realizace projektu „Po stopách prapředků“ uspořádán dvoudenní seminář s exkurzí, zaměřený na projednání zís-

kaných podkladů a informací pro připravované webové stránky a zejména stejnojmennou publikaci, zaměřenou na nejzažší historii našeho regionu. Jako motto setkání bylo zvoleno „Společné hledání potenciálu pravěkého a prehistorického dědictví“. Seminář v prvním dnu se uskutečnil v kulturním domě v Josefově a během následné exkurze ve druhém dnu účastníci navštívili Slovanské hradiště v Mikulčicích a následně zajímavá místa na Pohansku, zejména pak Archeologickou expozici „Velkomoravské Pohansko“ v muzeu Zámeček Pohansko.

Projekt je realizován ve spolupráci

s Místní akční skupinou Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko a je spolufinancován Evropskou unií v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013.

Ing. Josef Smetana

Elektro Smetana

velkoobchod - elektroinstalační materiál - maloobchod
sortiment pro montážní firmy, stavby, podnikatele i domácnosti

Navštivte naši prodejnu v Břeclavi – ulice Husova, náměstí Svobody
(50 metrů od autobusového nádraží ve směru na Moraviapress)

Jaroslav Smetana, Husova 3136/25 690 02 Břeclav
tel.: +420 774 879 468, mail: obchod@elektro-smetana.cz

www.elektro-smetana.cz

Přehled zúčastněných dětí a výsledkové listiny akcí v Regionu Podluží

II. ročník Zpěváci Podluží 14.4.2013 Starý Poddvorov	
I. kategorie do 6 let	1. místo: Jana Baránková z Tvrdonic 2. místo: Tomáš Filipovič z Hrušek 3. místo: Ema Dreslerová z Hrušek
II. kategorie 6-10 let	1. místo: Kristýna Kuchařová ze Starého Poddvorova 2. místo: Sára Štětíková z Lužic 3. místo: Štěpánka Maděryčová ze Starého Poddvorova a Petr Filipovič z Hrušek
III. kategorie 10-12 let	1. místo: Antonín Havlík ze Starého Poddvorova 2. místo: Jakub Šůkal z Nového Poddvorova 3. místo: Josef Čech z Nového Poddvorova
IV. kategorie 12-15 let	1. místo: Barbora Šůkalová z Nového Poddvorova 2. místo: Andrea Maděryčová ze Starého Poddvorova 3. místo: Jitka Nedvědícká z Dolních Bojanovic

IX. ročník přehlídky dětských folklorních souborů 23.3.2013 Tvrdonice	
Obec	Název souboru
Dolní Bojanovice	DNS Slunéčko
Hrušky	Šáteček
Lužice	Lužičánek
Moravská Nová Ves	Jatelinečka (postup krajské kolo), Jatelinka
Moravský Žižkov	DNS Žižkovjének
Starý Poddvorov	Malá Kordulka, Velká Kordulka (postup krajské kolo)
Tvrdonice	MŠ Tvrdonice
Valtice	DNS Borovénka
Poštorná	Koňárci

ZVONY PODLUŽÍ vychází v nákladu 8000 výtisků do všech domácností ve 14 obcích!
Více na www.podluzi.cz

Denisa Pyskatá z Lanžhota dělá radost lanžhotskému stolnímu tenisu

Již dlouhou dobu nám svými skvělými výsledky dělá radost lanžhotská odchovankyně Denisa Pyskatá. Ve svých 14 letech je pozoruhodným talentem a svými výkony se probíjela na 1. místo republikového žebříčku ČR starších žákyň. Za dosažené výsledky byla nominována do reprezentace, kde může hrdě reprezentovat Českou Republiku. V té ji čeká řada turnajů ITTF na mezinárodní scéně Czech-open, Itálie-open (Lignano) a Franc-open (Méty). Na těchto významných evropských stolně-tenisových akcích se zúčastní mladí sportovci z 30 států celého světa. Věříme, že zde načerpá mnoho cenných zkušeností, které nadále ve své kariéře

mnohonásobně zúročí.

Výše zmíněné úspěchy jsou odměnou za tvrdou práci na soustředěních a trénincích a dávají příslib do příštích sezón. V těch to ovšem Denisa nebude mít jednoduché, s přestupem ze starších žákyň do dorostu ji čekají další těžké a my doufáme, že vítězné zápasy.

Centrum vzdělávání všem je tu nově pro všechny Jihomoravany

V jihomoravském kraji zahájila v březnu činnost nová instituce **Centrum vzdělávání všem**. Klade si za cíl podat pomocnou ruku všem, kteří tápou v pracovním životě a zároveň mají chuť s tím něco udělat. Centrum vzdělávání všem (CVV) poskytuje své služby veřejnosti zcela zdarma. Sídli v Brně-Bosonohách na Pražské ulici a veřejnost může využít jak webu www.vzdelavanimsem.cz, tak i telefonické či emailové konzultace nebo přijít do Centra osobně.

Služby Centra vzdělávání všem

- Informace o celoživotním vzdělávání v JMK
- Kariérní poradenství
- Zprostředkování studijních a profesních stáží.

Centrum vzdělávání všem provozuje portál www.vzdelavanimsem.cz s přehlednou databází všech vzdělávacích kurzů v Jihomoravském kraji.

Ať už jde o rekvalifikaci na jinou profesi nebo jen počítačový či jazykový kurz, portál je nabízí na jednom místě přehledně seřazené podle místa konání, času i ceny. „Ze zkušenosti víme, že mnoho lidí při vyhledávání naráží na problémy. Neví, co vlastně potřebují, a možná ani netuší, jak a co přesně hledat. Proto jsme veřejnosti k dispozici a s vyhledáváním pomůžeme. To, co nenajdeme v databázi, poptáme u odborníků. Jde nám o to, aby každý, kdo projeví zájem o vzdělávání, odešel s tipem nebo dobrou radou,“ říká informační specialistka Centra Hana Rozprýmová.

Centrum vzdělávání všem poskytuje zdarma také **kariérní poradenství**. „Když člověk vyhodí z práce, žádnou nemůže najít kvůli nedostatečné kvalifikaci, nebo má pocit, že mu užijí vlak, budeme se mu

snažit pomoci při osobních konzultacích, s odbornou pomocí se totiž i ty nejhroší životní situace vřdycky řeší lépe,“ vysvětluje kariérní specialistka CVV Veronika Šuráňová.

Poslední službou, kterou CVV nabízí veřejnosti je **zprostředkování stáží**. Existují totiž stipendijní programy, které umožňují vyjet na zkušenou do zahraničí a zvýšit si tak kvalifikaci. Studijní i odborné stáže jsou řešením například pro ty, kteří nemohou najít uplatnění, včetně absolventů. Pracovníci CVV mají přehled o podpůrných stipendiích a individuálních grantech a nabídnou veřejnosti podporu při zprostředkování a vyřízení zahraniční stáže. **Kontakty Centra vzdělávání všem:**

www.vzdelavanimsem.cz

Telefon: 547 215 588

Email: info@vzdelavanimsem.cz

Přehlídka dětských folklorních souborů 2013

Lužická laťka 2013

Cyklovýlet „Otvírání jara na Podluží“

